

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čekovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasa-
si vsaka beseda Din 1.20.

Kdaj bodo to dobili koroški Slovenci?

Nemški listi v naši državi, med njimi celjska »Deutsche Zeitung«, so zadnji čas poročali, da je prosvetni minister Jugoslavije izdal naredbu, ki bo merodajna za nemške manjšinske šole na državnih ljudskih ali osnovnih šolah v celi državi. Glavne določbe te naredbe so naslednje: Vpisovanje učencev v nemške manjšinske osnovne šole se vrši po izjavi staršev; kot glavni znak za pripadnost k narodnosti se smatra jezik, ki ga rodbina govori. Vpisovanje izvršuje komisija, v kateri sta po dva zastopnika države in nemške manjšine. V slučaju, da je podana izjava občeznano kriva, ali pa da odločitev komisije ni soglasna, se vpis izvrši po želji staršev, pritožba državnega zastopnika pa gre na višje inštanca (mesta), naposled na prosvetno ministrstvo. Učni jezik je nemški v vseh razredih, tudi v 5. in 6. razredu osnovne šole. Pouk v državnem jeziku (srbo-hrvatskem ali slovenskem) se začne še le v 3. razredu. Dovoljena je ustanovitev zasebnih nemških otroških vrtcev. Dovoljuje se tudi ustanovitev zasebnega nemškega učiteljišča s pravico javnosti pod državnim nadzorstvom.

K tej naredbi, nad katero izražajo nemško-manjšinski listi svoje zadovoljstvo, nekoliko pripomb!

Doslej so državne šolske oblasti pri določevanju, ali spada kak otrok v manjšinsko ali pa v narodno državno šolo, rabili kot merilo stvarne znake narodnosti, predvsem pokolenje, ki je bilo izraženo v imenu, jezik itd. Ker so uporabljale samo stvarne znake, je tudi njihova odločitev bila stvarna. Voditelji nemške narodne manjšine s tem načinom niso bili zadovoljni, ker ni pospeševal zaželjenega ponemškutarjevanja slovenskih ali srbo-hrvatskih otrok. Način, ki ga predvideva nova naredba prosvetnega ministra, je njihovim željam bolj prikladen.

Pričakovati je namreč, da bodo mnogoteri starši, ki so slovenskega rodu, bodisi radi družinskih zvez z Nemci, ali pa vsled gospodarske odvisnosti in pod gospodarskim pritiskom kot rodbinski jezik izjavili nemščino, čeprav nemščine niti prav ne znajo. Ako bi se od njih zahtevalo, da spišejo le par vstic pravilne nemščine, bi tega v prav mnogo slučajih ne mogli. Če pa pravilne nemščine ne govorijo in ne piše-

jo, je njihov rodbinski jezik kvečjemu neka zmes napol nemško-zvenečih in slovanskih besed, ni pa nemščina. Po določbi naredbe bodo državni zastopniki v komisiji, ki izvršuje vpisovanje šolskih otrok, imeli bolj pasivno (trpno) ulogo. Če je tudi izjava staršev o rodbinskem jeziku in o narodnosti občeznano kriva, se bo otrok vendar vpisal v nemško šolo, državni zastopniki bodo samo imeli pravico pritožbe na višja mesta. Veliko zadovoljnost je pri voditeljih nemške narodne manjšine tudi vzbudila določba o dovoljenosti nemških zasebnih otroških vrtcev in nemškega zasebnega učiteljišča. Listi nemške narodne manjšine pišejo, da bode potrebnih v naši državi kakšnih 1500 nemških učiteljev za ljudske šole, sedaj pa jih je komaj 500. Zato pa — tako poudarjajo — nemško učiteljišče se mora ustanoviti ter se tudi bo ustanovilo. Sicer bode oskovec denarnih sredstev po izjavi teh časnikov stavila nemško vodstvo pred težko nalogo. Da pa bodo sredstva spravili skupaj, to sami verujejo in mi jim to radi verujemo.

Zadnja pripomba, ki pa za nas ni zadnja, se tiče naših slovenskih bratov na Koroškem. Če naša država v toliki meri zadovoljuje zahteve nemške narodne manjšine, ali ne bi bilo primerno in potrebno, da tudi avstrijska, odnosno koroška vlada izpolni upravičene zahteve koroških Slovencev?! Že več nego 60 let se voditelji koroških Slovencev borijo za slovenske ljudske šole, pa jih ne dobijo. Na Koroškem ni ne ene slovenske ljudske šole. Ali se zavedamo, kaj je s tem povedano? Ali to ne pomenja, da je nemška večina obsodila koroške Slovence na narodno smrt?! In Slovenci gredo na Koroškem v narodno smrt, ako ne bodo dobili slovenskih ljudskih šol, in to čimprej. Tako Nemci rešujejo vprašanje narodnih manjšin. Če pa so sami narodna manjšina, zahtevajo za sebe vse manjšinske pravice.



V DRUGIH DRŽAVAH.

Bolgarija bi rada spremenila volilni red. Predsednik bolgarske vlade Ljapčev je pričel pogajanja z voditelji raznih strank glede nameravane spremembe volilnega reda. Po novem vo-

lilnem zakonu bi dobile tudi manjše stranke v zbornici zastopstvo in bi bilo na ta način onemogočeno osnovanje opozicijske skupine.

Rumunski kralj Karol dela s svojimi ministri načrte za gospodarsko obnovo Rumunije, do koje izvedbe bi naj pripomoglo v Parizu najeto posojilo. Da se bo zaupanje zunanega sveta v Rumunijo zboljšalo, bo skušal kralj osnovati vlado iz vseh strank, ki bi naj izvajala obnovitveni gospodarski program.

Agrarna posvetovanja v Bukarešti. Rumunska vlada je sklenila, povabiti agrarne strokovnjake dne 15. februarja na posvetovanja v Bukarešto. Zastopane bodo na konferenci Bolgarija, Rumunija, Estonika, Poljska, Cehoslovaška in Jugoslavija.

Nemčija dobi veliko francosko posojilo. Pogajanja med nemško vlado ter francoskimi finančnimi skupinami so uspela. Nemčija bo prejela prvi del posojila v iznosu 100 milijonov mark. Za jamstvo tega posojila bode zastavila Nemčija trimesečne proračunske dohodke.

Španija pred državnozborskimi volitvami. Volitve za državni zbor so razpisane na Španskem za 1. marec. Zadnje dni je vlada generala Berenguerja ukinila vojno stanje, ki je bilo proglašeno nad Španijo od 15. decembra l. l. naprej. Vojno stanje obstoja še samo za mesti Madrid ter Saragoza in to radi neprestanih dijaških nemirov. Ali bodo te parlamentarne volitve v Španiji res svobodne, je zelo dvomljivo, ker španski narod že ni 20 let volil — svobodno.

Angleški parlament je sprejel zakonski načrt glede spremembe volilnega reda. Namen novega načrta je ta, preprečiti, da bi izvolila manjšina volilcev parlamentarno večino. Angleži se bodo za prihodnje posluževali običajne ožje volitve s to razliko, da se ta uporabi takoj pri prvi volitvi z imenovanjem drugega kandidata.

Kako izvaja Kemalova Turčija zakon o zaščiti države? V zadnjem času je bila v Turčiji odkrita zarota dervišev (menihov), koje cilj je bil: odstraniti potom vstaje vse moderne uvedbe diktatorja Kemal paše. Glavni krivci ponesrečenega revolucionarnega gibanja so bili postavljeni pred izredno sodišče, ki je izreklo 32 smrtnih obsodb. Turški parlament v Angori je pomiloštil 4 obsojence, 28 oseb so obesili dne 4. februarja v Menemenu v okolici maloazijskega mesta Smirna.

Indija dobila novo glavno mesto. — Danes dne 11. februarja je bilo proglašeno za novo glavno mesto Indije Novi Delhi, kjer so zidali že 19 let palača za podkralja ter za indijsko vlado in parlament.



Katoliška šola v francoskem in angleškem parlamentu.

V francoskem parlamentu se je odgrala koncem preteklega meseca prva ostra borba framacanstva in od njega odvisnih radikalnih in socialističnih poslancev proti konzervativni desnici. Novi ministrski predsednik Laval je v vladini deklaraciji (izjavi) poudaril, da javna šola ne sme biti predmet strankarske borbe, marveč jamstvo za svobodno vesti vsakega. S tem je nova francoska vlada izjavila svojo voljo, da ne bo ovirati delovanja zasebnih ljudskih šol, ki so vsem framacanstvom, liberalcem in socialistom trn v peti. Te zasebne šole so namreč po veliki večini katoliške in njih obiskuje skoro polovica (47%) šoloobveznih otrok. Število otrok v katoliških zasebnih šolah dnevno raste, ker so učitelji državnih šol večinoma organizirani v socialističnih in komunističnih zvezah, starši pa nočejo takšnim učiteljem izročati svojih otrok. Antiklerikalna, to je proti katoliški Cerkvi in njenim pravicam v javnosti se boreča levica, sestavljena iz radikalov, socialistov in komunistov, je smatrala ravno šolsko vprašanje za ugodno sredstvo, s katerim bi mogla zrušiti novo vlado. Laična šola, to je, posvetna državna šola brez Boga ter veronauka, je v nevarnosti: tako je poudarjala svobodomiselnost levica po svojem glavnem govorniku poslancu Herriotu. »Klerikalizem je sovražnik«, — »posvetnjaško svobodomiselnost je republika«, — »država mora imeti šolski monopol«: te in slične fraze (besede), ki jih je Herriot že nešteto krat govoril, je zopet premleval v parlamentu. Pa niso imele zaželjenega uspeha. Francoski parlament je izrekel Lavalovi vladi in njeni šolski politiki zaupnico z 51, odnosno 54 glasovi večine. Časi, ko so antiklerikalna gesla, izdana od protikrščanskega framacanstva, obvladovala francosko javnost in zlasti še francosko poslaniško zbornico, so minuli. Svobodomiselnost drevesa tudi na Francoskem ne rastejo do nebes.

Tudi v londonskem parlamentu so katoličani uspešno odbili napad na zasebne katoliške šole. Prosvetni minister sedanje delavske vlade je namreč predložil parlamentu zakonski predlog o tem, naj se podaljša šolski pouk čez dosedanjo starostno mejo. S tem bi seveda stroški zasebnih katoliških šol narastli za kakšnih 260 milijonov funtov, ker bi katoličani še morali za nove razrede plačevati izdatke. Katoličani pa že tako nosijo za katoliške šole

velike gnotne žrtve, ki jih ni mogoče povečati. Da je bil namenjen občuten udarec katoliškim šolam, je zakonski predlog dokazal s tem, da ni bila predvidena v njem nobena državna podpora za zasebne šole radi podaljšane šoloobvezne dobe. Katoliški člani delavske stranke so se zaman trudili, da bi večino stranke pridobili za to, naj opusti to šolsko preosnovo, ki bi hudo zadelo katoliške zasebne šole. Ker vsa ta prizadevanja v okrilju stranke niso imela uspeha, je katoliški član delavske stranke g. Scurr stavil v parlamentu predlog, naj se pred sprejemom vladnega zakonskega osnutka sklene dati nedržavnim (zasebnim) šolam državno podporo za kritje stroškov, ki z novim zakonom nastanejo, in dalje da ta zakon ne stopi v veljavo pred 1. septembrom prihodnjega leta. Pri glasovanju je bil ta predlog sprejet z 282 glasovi, proti je glasovalo 249 poslancev. Tako je delavska vlada pretrpela poraz, katoličani pa so izvojevali veliko zmago. To zmago so katoličani pripravili z najdalekosežnejšo agitacijo, ki so jo skozi 2 meseca vodili po vsej Angliji. Po vsej državi so se vršili veliki shodi in manifestacije za enakopravnost in svobodo v šolskem vprašanju. Zadnji dan pred glasovanjem so poslanci dobili preko 100.000 pisem, v katerih so volilci zahtevali od svojih poslancev pravico in enakopravnost za katoličane. Tako znajo katoličani na Angleškem braniti pravice katoliške Cerkve na vzgojo mladine.

Meddržavna in zelo važna katoliška organizacija. V Parizu je bilo zaključeno 4. februarja zborovanje evropskih katoliških parlamentarcev, ki so se udeležili zborovanj kot zastopniki 9 evropskih držav in sicer: Francije, Holandije, Belgije, Nemčije, Poljske, Litve, Italije, Angleške in Luksemburga. Ustanovljena je sedaj katoliška meddržavna organizacija parlamentarcev za podpiranje mirovnega stremljenja, katerega spravlja v opasno nevarnost pretirani nacjonalizem in pospešuje obstoječo gospodarsko krizo. Katoličani so dolžni, dati pobudo za učinkovito mednarodno mirovno delo. Omenjeni katoliški organizaciji pripisujejo velik pomen glede ureditve miru v Evropi.

Dva župnika v 100 letih. Župnija Cier de Riviere v toulouški škofiji na Francoskem je brez dvoma znamenita vsaj po tem, da je imela v zadnjih 100 letih samo dva župnika, pa vendar ni bila nikoli brez duhovnika. Nedavno je šel v pokoj župnik, ki je služil v Cieru polnih 45 let. Imenovan je bil l. 1885, njegov prednik pa je služil v isti župniji celo 52 let in nastopil svoje službeno mesto leta 1833. Malo manj kakor sto let sta župnikovala v Cieru le dva župnika, kar priča, da je dotični kraj zdrav. V tem času sta župnika iz svoje fare poslala v samostan sedem žensk in enega moškega ter vzgojila šest mladeničev za duhovniški stan.

**Ali že imam
Kmečki koledar?**

Novi stolni dekan.

Za novega stolnega dekana v Mariboru je bil od papeža imenovan mil. g. kanonik dr. Maks Vraber. Tega imenovanja so veseli vsi sobratje in verniki, ki poznajo blagega gospoda kot izbornega govornika in odličnega delavca na polju šolstva in cerkvenega prava.

G. dr. Vraber se je rodil 9. oktobra 1877 v danes obmejni Kapli. Gimnazijo in bogoslovje je končal v Mariboru, kjer je prejel mašniško posvečenje 25. julija 1901. Za kaplana v bil v Makolah, odkoder ga je poslal rajni škof dr. Napotnik v Rim, kjer je nadaljeval in s proglašanjem za doktorja dokončal nauke cerkvenega prava julija 1. 1906. Kot mlad doktor je kaplanoval na Vidmu ob Savi ter v Žalcu. Leta 1909 je postal ravnatelj zavoda šolskih sester v Trstu, kjer je deloval do leta 1912. Po vrnitvi iz Trsta je še bil kaplan v Novi cerkvi, za tem vikar v Celju, odkoder je bil poklican za špirituala na mariborsko bogoslovje in si je v tej težavni službi zasigural udanost ter ljubezen mlajše duhovščine. Dne 1. dec. 1918 je postal stolni kanonik in opravlja tudi službo veroučnega nadzornika za srednje šole v lavantinski škofiji.

K zaslužnemu imenovanju iskreno častita blagemu, delavnemu ter priljubljenemu gospodu doktorju »Slovenski Gospodar«!

*



Kralj in kraljica zopet v Beogradu. Kralj in kraljica sta se vrnila 4. februarja po večdnevem in navdušeno pozdravljenem bivanju v Zagrebu ter v okolici zopet v Beograd. Odhajajoč iz Zagreba sta Nj. Vel. kralj in kraljica naklonila sirotam onih dobrodelnih zavodov, ki sta jih posetila za svojega bivanja v Zagrebu 150.000 Din.

Slovesna inštalacija. V soboto dne 7. februarja je bil v mariborski stolnici slovesno inštaliran kot novi stolni dekan gospod dr. Maks Vraber.

60letnico je slavil te dni pisatelj in župnik F. S. Finžgar. Tudi »Slovenski Gospodar« mu kliče: Slava in v zdravju še na mnoga leta!

Grob slovenskega duhovnika na Dunaju. Dne 28. januarja je v minoritskem samostanu na Dunaju v 76. letu v Gospodu zaspal č. g. p. Janez Šterbak, naš rojak od Sv. Lovrenca na Dr. polju. Predlani je obhajal svoj redovni zlati jubilej. Dobro so ga poznali premmnogi Slovenci pred in med vojsko; kot navdušen Slovenec je rad vsakemu rojaku pomagal z nasvetom in dejanjem, pa je bil tudi cenjen in ljubljen pri nešteti učencih in znancih izmed Nemcev. Celo polstoletje je skoro preživel na Dunaju kot katehet, večkrat gvardijan, župnik itd., zato ni čuda, da je ob zlatem jubileju dobil toliko čestitk iz širne Evrope in še iz Amerike. Zelo je tudi ljubil svojo domačijo. Bla-

gemu duhovniku bodi tuja zemlja lahka, njegovi lepi duši pa pokoj v Bogu!

Sežgati bi se radi dali. Kajpada še le po smrti. Izvršitvi tega namena naj bi služilo društvo »Ogenj«, ki je bilo v četrtek, 5. februarja, ustanovljeno v Mariboru. Ustanovno zborovanje je bilo v hotelu »Pri Zamorcu«. Otvoril ga je g. urednik »Delavske politike« in »Volksstimme« Viktor Eržen. Predsednik zborovanja je bil advokat dr. Reisman. O namenu društva je poročal g. profesor dr. Zavrnik iz Zagreba. Namen društva je agitacija za razširjenje misli o sežiganju mrličev. Želja, ki lebdi pred očmi agitatorjem za to misel, je zgraditev krematorija = zgradbe za sežiganje mrličev. V tej zgradbi bi se po smrti dali spremeniti v pepel. Ko so se navzoči izjavili za ustanovitev podružnice tega društva, je bil izvoljen odbor te podružnice. Odbor je takole sestavljen: predsednik Andrej Žmavc, ravnatelj vinarske šole v pok.; v odboru so: Adolf Jelen, upravnik »Delavske politike« in »Volksstimme«; urednik Eržen; Dvoršak Kristina, uradnica pri »Zlatorogu«; trgovec s premogom Tinauer; advokat dr. Reisman; Hubert Pelikan, knjigovodja v Ljudski tiskarni; gimnazijski profesor Teply in dr. Černič, primarij v bolnici in posestnik sanatorija. Pripominjamo, da katoliška Cerkev sežiganje mrličev strogo obsoja ter prepoveduje za tiste, ki se po svoji volji po smrti dajo sežgati, cerkveni pogreb. Pripomniti je tudi treba, da je sežiganje zelo draga stvar. Ali se ne bi ta denar boljše porabil za rešitev bede delavcev, osebno brezposelnih?!

Ljudsko štetje v naši državi. Kralj je podpisal zakon o ljudskem štetju, ki bo v prvih dneh meseca aprila po stanju v noči od dne 31. marca na 1. aprila.

Ogenj v Mariboru. V noči 6. februarja je izbruhnil ogenj na podstrešju gospodarskega poslopja mesarja in gostilničarja Ivana Wombeka v Krčevini pri Mariboru. Mariborski gasilci so ogenj pogasili.

Težka svinja. Posestnik Jakob Rižner v Bresternici pri Mariboru je zredil 3 leta staro svinjo, ki tehta 450 kilogramov.

Prijet tihotapec s saharinom. V Murški Soboti v Jarčevi slaščičarni je bil od orožnikov aretiran tujec, ki je hotel utihotapiti 15 kg saharina.

Za mesto Celje je od vlade dovoljena nemška osnovna šola. Z vodstvom šole je poverjen gospod učitelj Stanko Gradišnik.

Neprevidno ravnanje z orožjem. — Radi neprevidnega ravnanja z orožjem je zadel Franc Vrbnjak iz Ivanjšovskega vrha svojega prijatelja v trebuh. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico v avstrijsko Radgono.

Ogenj. Na Svečnico kmalu po polnoči je nastal ogenj v hiši trgovca in krčmarja Zadela v Levcu pri Celju. Gasilci so požar omejili, da je pogorela le streha na hiši in nekaj pohištva.

Z nožem v vrat. Na Svečnico sta se sprla v Arji vasi pri Petrovčah hlapec Janez Rejec in dninar Kostevc. Kostevc je zabodel Rejca z nožem v vrat

in so prepeljali težko poškodovanega v celjsko bolnico.

Otvoritev nove ceste. Slovesno je bila otvorena novozgrajena banovinska cesta Velenje—Sv. Andraž—Polzela. Novo cesto je blagoslovil šentiljski g. župnik Schreiner z nagovorom in ob navzočnosti zastopnikov gospodarskih korporacij in šolske mladine.

Vlom v dva šolska zavoda. V noči 5. februarja je bilo vlomljeno v ravnateljstvo pisarno gimnazije v Celju. Vlom v ta zavod vlomilcu ni prinesel dostopa v blagajno. V isti noči je bilo vlomljeno v pisarno upravitelja v okoliški osnovni šoli na Dolgem polju pri Celju. Tudi tukaj ni prišel zločinec na svoj račun. Že pred leti so se vršili vlomi v šolske zavode po mestih.

Smrt radi zastrupljenja. Trboveljski rudar Ivan Suhodolčan se je udaril z železom po prstu leve roke. Za malenkostno rano se ni zmenil, a je bila zastrupljena in je plačal ubogi rudar zamenjarjenje s smrtjo v bolnici v Trbovljah. Umrli zapušča ženo in otroke.

Vola padla iz vlaka. Tovorni vlak je peljal živino za Italijo preko postaje Zagorje ob Savi. Eden vol je padel iz vlaka kmalu za zagorsko postajo in se ubil. Drugi vol je padel pri Kresnicah in ostal živ.

Z bikom ni šale. Pri napajanju je nadomda razdraženi bik na Svečnico tako obdelal z rogi 78letnega užitkarja Martina Božiča iz Orehovice pri Št. Jerneju na Dolenjskem, da je revež vsled poškodb umrl.

Velik vlom. Dne 3. februarja so odnesli neznani vlomilci iz trgovine Martina Pečariča v Metliki na Dolenjskem raznega blaga za 70.000 Din.

Nad 50 tisoč Din škode je povzročil požar posestniku Antonu Gorencu pri Novem mestu. V torek dne 3. februarja zvečer mu je do tal pogorel 16 metrov dolgi skedenj in z njim vred veliko kreme, poljsko orodje, trije vozi in sod vina.

Rešilec italijanskega generala Nobila smrtno ponesrečil. Kakor znano, je ponesrečila italijanska ekspedicija z zrakoplovom »Italija« na povratku s severnega tečaja. Vodja ekspedicije je bil italijanski general Nobile, ki je bival nekaj tednov s par tovariši na plavajoči ledeni plošči. Prvi, ki je izsledil ponesrečene brodolomce, je bil švedski letalec Einar Lundborg, ki je rešil z ledu kot prvega Nobila. Te dni je padel Lundborg z letalom iz višine 45 m na letališču Malmstätt in se tako poškodoval, da je kmalu po nesreči izdihnil.

Grozen potres je obiskal zadnje dni otok Nova Zelandija. Nesreča je popolnoma porušila dve mesti in zahtevala nad 1000 človeških žrtev.

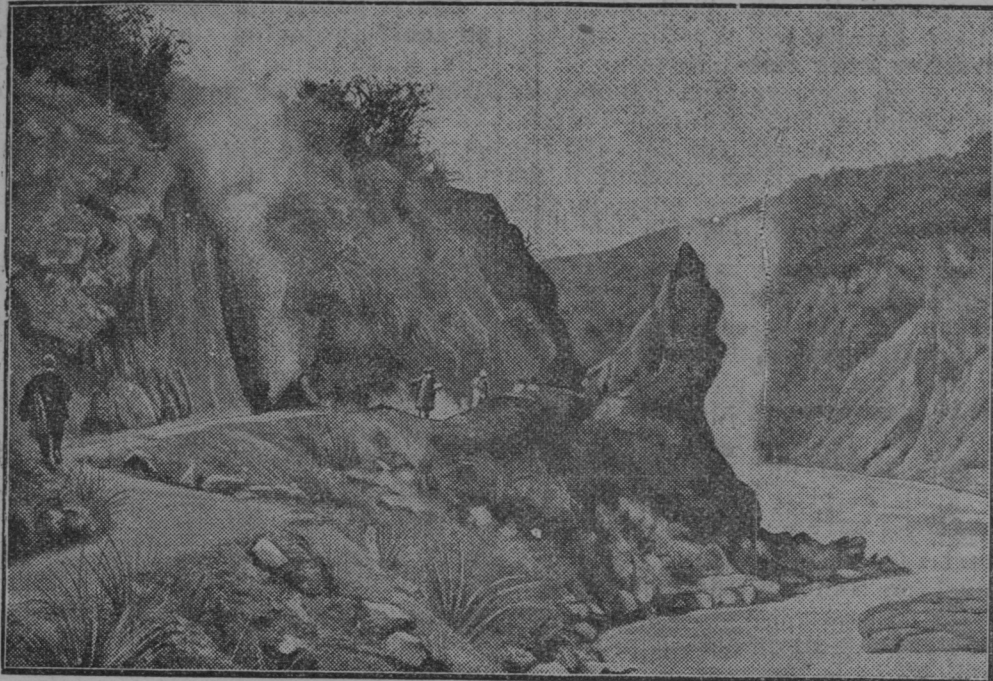
Koliko pošte dobiva Hindenburg? — Ako bi hotel nemški predsednik Hindenburg prebrati vso pošto, ki je naslovljena nanj, bi imel polne roke dela. Na leto prejme namreč nič manj kakor okrog 100.000 pisem. Vsa pošta pa gre skozi roke tajnikov, ki le najvažnejše stvari predložijo predsedniku. Pisma so vseh različnih vrst, od prošenj za podporo do projektov, »kako bi se dala rešiti država«.

Kje je potovanje po železnici najbolj po ceni? Prometna statistika je ugotovila, kako daleč se je mogoče v vsaki državi peljati po železnici za 1 dolar. Ta seznam zgleda tako-le: za 1 dolar se peljemo po Jugoslaviji v osebnem vlaku 168 km, 146 po Madžarskem, 143 po Belgiji, 138 po Franciji, 136 po Poljskem, 130 po Čehoslovaški, 112 po Avstriji, 105 po Nemčiji ter Rumuniji, 96 po Italiji, 92 po Holandiji, 70 po Švici, 60 po Švedskem. V brzovlaku se pelješ za 1 dolar v Belgiji 143 km, v Franciji 138, na Poljskem 108, v Holandiji 82, na Čehoslovaškem in v Italiji 85, po Jugoslaviji ter Ogrski 82, po Nemčiji 75, po Avstriji ter Rumuniji 70, v Švici 62 in po Švedskem 40 km.

Meteor užgal skladišče. V bližini norveškega mesta Tromsø se je užgalo pred kratkim skladišče, ki je bilo last paroplovne družbe. Požar bi ne bil vreden svetovne pozornosti, ako bi ga ne bil povzročil padec meteorja. Meteor od nekaj 100 kg teže je priletel z neba skozi streho stavbe v notrajnost in užgal tamkaj nakopičene predmete. Da priletijo meteorji na zemljo, ni nič redkega. Da bi pa bil z neba padli kamen povzročil požar, pa je osamljeno dejstvo v zgodovini meteorjev.

Najboljše plačani ljudje v Španiji. Neki madridski list je prinesel zelo zanimiv članek o ljudeh, ki so v Španiji najboljše plačani. Na čelu stoji poznati toreador Kogančo, koji prejema za vsako bikoborbo svoto 27.000 frankov. Poedina borba traja recimo vsega dve uri, a Kogančo je v teku poslednje sezone izvršil 17 takšnih borb. In tako njegov letni zaslužek doseže 1.900.000 frankov za 140 ur dela. — Za toreadorom pride na vrsto velika gledališka igralka Hirgu z 185.000 frankov na leto. Ministrski predsednik general Berenguer dobiva na leto plače 123.000 frankov. — Predsednik vrhovnega sodišča prejema na leto 85.000 frankov, zdravnik Ramon in Kahal dosežejo svoto 58 tisoč frankov, a nogometnik Ivezanda zasluži na leto okoli 55.000 frankov.

Strahovito linčanje zamorca. Strahovite smrti je končal v Maryville v Severni Ameriki črnc Raymond Gun, ki je bil obdolžen in je priznal, da je umoril 19letno učiteljico Velmo Colter. Pobesnena množica je ugrabila morilca iz avtomobila, v katerem se je peljal v spremstvu orožnika, in ga odvlekla proti šolskemu poslopju. Tamkaj ga je prisilila, da je po lestvi zlezal na vrh strehe, kjer so odstranili nekaj opeke in priklenili žrtev z verigami na strešne tramove. Nato so oblili celo poslopje od znotraj in od zunaj z gazolinom in ga zažgali. Nad 2000 oseb je bilo zbranih okrog poslopja in opazovalo prizor. Z divjimi krikami so dajali duška svojemu besnemu veselju, ko so plameni dosegli njih žrtev, in kričanje ni ponehalo, dokler niso videli, da je črnc mrtev. Šele ko je bilo celo poslopje kup žerjavice, se je pričela druhal razhajati. Med njimi je bilo več sto žensk. Kake korake bodo oblasti podvzele proti voditeljem družali, ni znano. Do zdaj niso še nikakih, dasiravno udeleženci pri linčanju nič ne prikrivajo svojega čina.



Slika z otoka Nova Zelandija, katerega je obiskal zadnje dni grozen potres. Na sliki vidimo kipeče vroče vrelece, katere občudujejo kot naravno čudo.

Ženski otok. Kapitan Wilson, ki se je vrnil z dolgega potovanja po Tihem Oceanu, pripoveduje, da je otok Rotuma v Fidžijski skupini menda edino žensko kraljestvo na svetu. Glavar je ženska in samo ženske smejo postati starešine. Na otoku vlada vzoren red. Alkohol je strogo prepovedan in so si morali Wilsonovi mornarji tolažiti željo samo s kokosovim mlekom. Moški na Rotumi nimajo prav za prav nobenega posla in nobene skrbi razven za lastno lepoto, si mažejo usta z rdečim lom in si izdelujejo vedno nov nakit iz školjk ali perja. Za kos mila so pohujali mornarjem zvrhan voz kokosovih orehov.

Hladnokrven mož. V praški kliniki profesorja Schlofferja je ležal neki seljak iz Poboranov. Imel je zastrupljenje krvi na nogi in bolezen se je znatno poslabšala, da so zdravniki začeli misliti na amputacijo. Hoteli so ga pripraviti na težko operacijo in sam profesor Schloffer je prišel k njegovi postelji ter mu prav previdno sporočil, da mu bodo morali odrezati levo nogo. Profesor je ob enem vprašal, da li naj to sporoče njegovi rodbini. Na vsesplošno začudenje pa je kmet ostal popolnoma ravnodušen in je mirno dejal: »Na, kar mora biti, mora biti. Le režite. Domov pa pišite, naj mi dajo pripraviti samo desni škorenj.«

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno, milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez vsake nepravilnosti. »Franz Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah ter špecerijskih trgovinah.

★

Millijonar v džungli.

Dva ameriška odvetnika sta opremila veliko ekspedicijo in jo odpotovanja v južno Ameriko v angleški Honduras. Ekspedicija ima nalogo: Poiskati izginulega posestnika milijonskega premoženja, ki je izginil pred 18 leti

neznano kam, vendar pa je znano, da nikakor ni mrtev.

Gre za gotovega Josipa Martin, ki je zapustil v Memfisu ob Tennes jezeru velikansko premoženje, ki se pomiče po bankah in je znatno naraslo po obrestih.

Premoženje je od strani postavnih dedičev nedotakljivo, dokler ne bo izstavljeno uradno potrdilo, da je milijonar res mrtev.

Zadnje poročilo o izginulem milijonarju izvira iz Londona leta 1913. Tam se je mudil omenjeni, da bi se pogajal z angleško vlado glede neke plantaže v Honduras. Podal se je nato resnično v džunglo, a od tedaj ga ni videl nikdo več. V New-Orleansu so bili prepričani, da je v divjini smrtno ponesrečil. Pred kratkem so dognali, da so ga videli v Quinto Roo, v zelo zakotnem okraju Mehike.

Postal je čudak, ki noče imeti nobenih stikov z belokožci in se rajši podi

po džunglah, nego bi se vozil v avtomobilu po velemestih.

Ako so resnična poročila o njem, ki so zbrana v glavnem mestu Mehike, vzdržuje pobegli milijonar v džungli majhen indijanski harem, kjer vlada v pragozdu kakor kak kralj.

Beli kulturi se je odtujil toliko, da je popolnoma prevzel navade tamošnjih domačinov. Njegovi beli spremljevalci, ki so mu bili sledili v džunglo, so že vsi pomrli.

Ekspedicija bo sedaj poskusila, izslediti milijonarja in ga pregovoriti na povrnitev, ali pa ga pripraviti do odstopa premoženja v korist sorodnikom.

Kak uspeh bo rodilo podjetje, bomo po vrnitvi ekspedicije poročali.

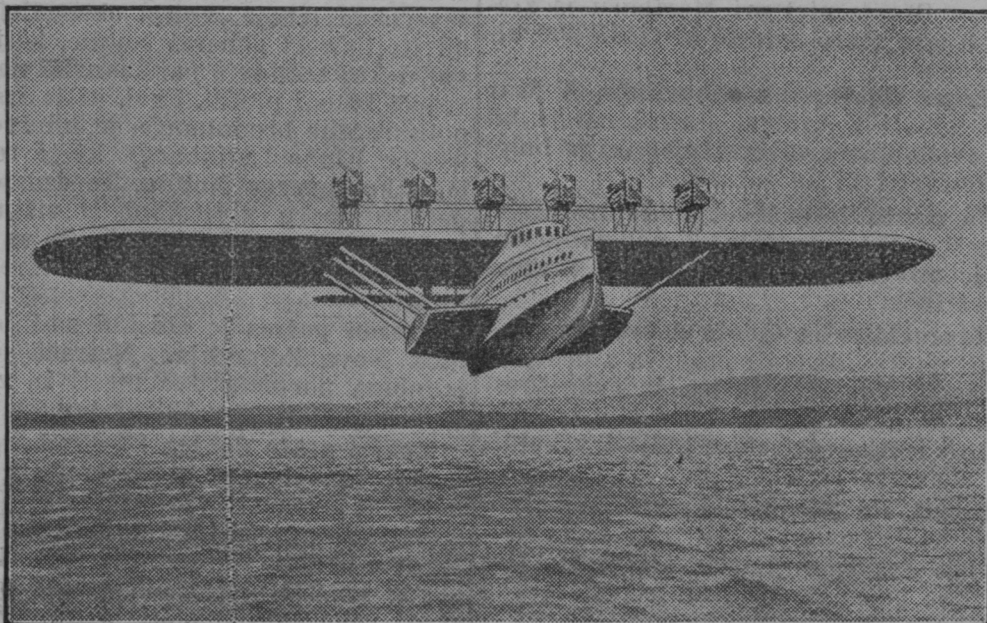
★



G. ban o davku na vprežno živino in o kuluku.

G. ban dr. Drago Marušič je prvo zasedanje banskega sveta zaključil 29. januarja z nagovorom, v katerem je rekel med drugim:

»Dve postavki sta, glede katerih so se slišali ugovori: davek na vprežno živino in kuluk. Predvsem smo hoteli in želeli, da naš mali človek z davkom na vprežno živino ne bode prizadet. S tem davkom bodo prizadeti samo posestniki, ki imajo po dva ali več konj. Ako kdo redi dva konja ali tri vole, mora že biti srednji posestnik, ki mu ne bo tako težko, preboleti onega malenkostnega davka, ki ga bo moral plačati od svoje vprežne živine. To bo prebolel tem lažje, ako ga vzgojimo tako, da se bo zavedal, da ni samo avtomobilist oni, ki mora plačevati za naše ceste ogromne zneske, ampak da mora prispevati za naše ceste vsakdo, ki jih



Največje nemško letalo »Do X« na potu iz Evrope v Ameriko. Dne 31. januarja se je dvignil po požaru popravljeni aeroplan v Lisaboni v zrak in pristal pri poletu v Ameriko na otoku Madeira, kjer zopet popravljajo poškodbe in nedostatke.

izrablja, četudi v manjši meri. Druga stvar je **kuluk**. Danes še ne moremo reči, kakšen bo njegov finačni uspeh. Izjavljam pa, da bomo dajatve za kuluk, v kolikor nam bodo dopuščale finančne možnosti, znižali na minimum (najmanjše). Pogoj za to je, da nam bo država dala dotacije (svote), ki so predvidene v proračunu. Ako bomo te svote dobili, in ako bo naš proračun odobren v obliki, kakor je predložen, potem upam, da se bomo mogli zadovoljiti samo z enodnevnim kulukom. V zakonu samem je predvidena možnost, da se takrat, kadar bodo ceste dobro urejene, kuluk lahko zopet odpravi. Upam, da bodo po tem proračunu pri nas ceste že tako dobro urejene, da že bomo drugo leto lahko zahtevali, da se kuluk odpravi.«

*

Davek na neoženjene osebe.

Z zakonom od 15. 12. 1930, Uradni l. št. 4 z dne 15. 1. 1931, se je upeljal z začetkom dne 1. 1. 1931 novi davek na samce, ki ga bodo plačevali vsi neoženjeni ali pravnomočno ločeni moški in vdovci, ki prebivajo stalno v mestih, trgih in krajih s sedežem sreskih poglavarstev.

Ta davek znaša od 30 do 35 let starosti 50% od dopolnilnega davka; od 35 do 40 let starosti 40% od dopolnilnega davka; od 40 do 50 let starosti 25% od dopolnilnega davka; od 50 do 60 let starosti 10% od dopolnilnega davka.

Kakor znano, se pobira dopolnilni davek k osnovnemu davku, to je na: zemljarino, zgradarino, pridobnino in rentnino. Dopolnilni davek na zemljarino se odmerja še le od katastr. donosa 2000 Din z 2%, pod ta donos ni dopolnilnega davka in torej tudi ne davka na samce. Pri drugih davščinah je vsaki znesek podvržen dopolnilnemu davku. Pri novih hišah, ki so začasno davka proste, odnosno plačujejo le 3%ni davek, je dopolnilni davek izračunati idealno, to se pravi, je podlaga za davek na samce ista, kot da bi hiša ne uživala davčne olajšave. Temu davku je podvržen oni, ki je 1. 1. 1931 dovršil 30. leto in plača višjo stopnjo tedaj, če je ta dan dovršil 35., 40. ali 50. leto, plačilo pa preneha koncem onega leta, ko je dovršil 60. leto ali ko je sklenil zakoniti zakon.

Tega davka so oproščeni duhovniki, ki se ne morejo poročiti, vojaki, inozemci, popolni invalidi in osebe v službenem razmerju, če njih prejemki ne znašajo mesečno več kot 2500 Din.

Davčna oprostitvev oseb z 9 ali več otroci.

Zakon na samce vsebuje tudi določbo, da so oni davkoplačevalci, ki so imeli istočasno, ali če imajo 9 ali več živih zakonskih otrok, vseh neposrednih davkov in doklad oproščeni. Neposredni davki so: zemljarina, zgradarina, pridobnina, rentnina, družbeni davek in uslužbeni davek. Če je kdo imel recimo 9 otrok, a mu je 8. otrok umrl pred rojstvom 9. otroka, potem

ne more biti deležen te ugodnosti, ker pravi zakon, da jih je moralo živeti istočasno 9 ali več. Ako bi vdovec s 5 otroci ženin vdovo s 6 otroci, bi te ugodnosti tudi ne mogel biti deležen, kljub temu, da ima skrbeti za 11 otrok, ker nobeden od teh dveh zakoncev ni imel 9 otrok. Nezakonski otroci se tudi ne prištevajo. Pravico do oprostitve davkov mora prijaviti davčni zavezanec pristojni davčni upravi. Tej prošnji je kot dokaz o številu zakonskih otrok priklopiti izvleček iz matrik, ki se dobi pri pristojnem župnem uradu. Prošnjo ali prijavo je kolkovati s 5 D.

Družine z devetimi živimi otroci. K zgorajšnjemu članku dodajamo danes lahko še razveseljivo vest, da je finančna oblast razglasila: Družinski listi, ki se izdajajo kot dokazilo, da je družina imela ali še ima devet živih otrok, so kolka prosti, ker imajo take družine po zakonu pravico do davčne oprostitve. Na družinske izkaze pa je treba napisati: »Kolka prosto za davčno oprostitvev.« S tem je družinskim očetom in materam prihranjen najmanj izdatek 70 Din. Pač pa je treba za prijavo koleka za 5 Din.

*

Vprašanja in odgovori.

V. V. v G.

Nekaj dedščine bi še moral dobiti. Pisano sicer nimamo, toda obljubljen.

Odgovor:

Vaše žene sestra ima pravico razpolagati s svojim premoženjem kakor hoče ter seveda tudi pravico prodaje, česar ji ne morete zabraniti. Treba bo torej zlepa kaj dobiti, sodnim potom ni mogoče.

H. H. v St. A.

Lisica mi je kradla kokoši, pa sem jo vjel. Sedaj najemnik lova zahteva kožo zase. Kdo pa meni povrne škodo?

Odgovor:

Kožo od ujete lisice morate na vsak način izročiti lastniku lova, ker vas bo drugače to-

žil. Vašo škodo si pa pustite ugotoviti in jo naznanite lastniku lova. Če jo boste dokazali, jo bo tudi plačal. V pravdo se spuščati pa ne kaže, ker ne morete dokazati, da vam je ujeta lisica vse kure znosila.

K. T. v Ž.

Ena občina ima skozi tožbo kupljeni pešpot že prodani pred 25 leti. Zdaj hoče občina popraviti, posestnik pa ne pusti.

Odgovor:

Ako je pešpot občinska, ne more nikdo zabraniti, če občina isto hoče popraviti. Sicer je pa vaše vprašanje v ostalem nejasno, ker je mogoče, da je bil pešpot nekoč občinski, pa je sedaj prodan. V tem slučaju ima seveda posestnik vso pravico in lahko tudi občini prepove, pot delati na posestvu. Občina pa nasprotno lahko dokaže nujno potrebo pota, pa se dotično posestvo za pot razlasti. Kako rečeno, je vprašanje nejasno.

I. R. v Š.

Iz Čehoslovaške bi rad naročil zdravila. Koliko znaša carina?

Odgovor:

Carina in nje visokost je odvisna od naročila. V tem slučaju je visokost odvisna od tega, kaj bi naročili. Zakaj pa zdravil tukaj ne kupujete? Ako dobite malo količino, pride kot vzorec brez carine.

Ko. K. v Sv. O.

Na vrtu imam polno bramorjev, kako jih naj preženem?

Odgovor:

Bramorje odpravite le s pridno roko. Treba je vrt globoko prekopati, najdene bramorje pobiti, poiskati gnezda in uničiti jajca in ličinke. V spomladi napravite globoke jame in jih deloma napolnite proti večeru s toplim konjskim gnojem. V poletnem času pa v skopane jame položite lonce, v katere dajte vabo — par črvov. V obeh slučajih je treba bramorje zjutraj zgodaj pobiti, da ne uidejo. Bramorji namreč ljubijo gorkoto in bodo zlezli v gnoj, ker so pa tudi požrešni, bodo iskali črve v loncih. Strupi pa niso priporočljivi, ker je to dvorezno sredstvo. Uspeh boste imeli pa le takrat, če bodo tudi vaši sosedi bramorje preganjali.



Upor proti angleški oblasti v Burmi v Indiji. Slika nam kaže angleško kolonijalno infanterijo, ki čaka v avtomobilu na povelje za napad.

A. P. o Sv. B.

Kakšne so obresti in pogoji za posojilo pri agrarni banki?

Odgovor:

Glede posojila vprašajte naravnost pri Podružnici priv. agrarne banke v Ljubljani, kjer boste vse potrebno zvedeli.

A. P. v Sv. B.

Kako je merilo obstoja za pravico ubožnih spričeval pri malih posestnikih?

Odgovor:

Glede ubožnih spričeval je merilo za izstavljanje, ako ne plačate več kot 20 Din neposrednega davka. Oproščeni pa ste le taks.

A. S. v H.

Moj sin se je že 13 mesecev učil trgovstva, nakar ga je trgovec nagnal. Učne pogodbe ni bilo. Zdaj pa sin ne more drugje stopiti v trgovino. Ali lahko iztožim dnevniče?

Odgovor:

Ako niste imeli pogodbe s trgovcem, imate samo pravico do spričevala za 13 mesecev, če je bil sin prijavljen pri trgovskem gremiju, če pa ne, pa prijavite trgovca pri pristojnem trgovskem gremiju, kjer mu bodo naložili primerno kazen. Sodno postopanje opustite, ker nima pravice sinko do odškodnine. Če dobite spričevalo in še sin danes ni prekoratil starosti 19 let in 3 mesecev, ga lahko sprejme drugi trgovec. Sicer pa lahko gremij napravi izjemo. Obrnite se torej na pristojni gremij radi sprejema.

L. K. v H.

Notar mi je napravil neko pogodbo. Visoko je računal. Advokat bi manj. Ali se da kaj napraviti?

Odgovor:

Notar vam je za pogodbo računal po tarifi, ki jo imajo. Če pa kateri odvetnik računa manje, je to njegova stvar, če vam kaj popusti. Notarja prisiliti k temu, ko je delo že izvršil, je nemogoče.

L. K. v H.

V eni občini stane hišna tablica 12 Din, v drugi 25 Din, kako je to?

Odgovor:

Vsaka občina ima pravico tudi brez dovoljenja lastnika nabiti hišno številko in za to zahtevati primerni znesek za stroške in delo ob vsakem času. Različne občine računajo to različno.

L. K. v H.

Ali lahko zahteva župan 1 Din za svoj podpis pri podalžšanju živinskega potnega lista?

Odgovor:

Za sebe ne sme računati, če pa računa za občino, je to v občinskem proračunu in pri občinskih sejah tako sklenjeno.

P. R. v B.

Imam kravo, ki je tele povrgla. Tele sem prodal, krava je pa zelo občutljiva ter ne pušči molzti, zdaj pa ji je tudi mleko minilo.

Odgovor:

Ker je krava najbrže kožno bolana in je takih boleznih več vrst, boste že morali kravo pokazati živinozdravniku, da on najde bolezen in vam nasvetuje zdravila.

»Inficin« kot sredstvo proti ščurkom.

Prijatelj našega lista nam piše, da je pravek »Inficin« sredstvo za uničevanje ščurkov. Dobi se v drogerijah. Ker smo že v predzadnji številki med vprašanji in odgovori navedli neko sredstvo, navajamo tudi še to.

Odgovor:

Gasilni aparat ste morali tekom treh dni tvrdki staviti na razplago, sedaj je prepozno. Svarenja pred nakupom pa ne moremo pri-

občuti, ker nočemo priti s sodnijo v stik. Povemo samo to, da nikar ne verujte vsakemu agentu!

Svinjska kuga. Po podatkih banskih uprav za čas od 1. do 15. januarja vlada svinjska kuga v naši državi v 130 občinah s 622 okuženimi dvorišči. Ta kuga se pojavlja pri nas večidel v poedinih slučajih, izvzemši nekih okuženih krajev v področju Moravske in Dunavske banovine, in to v onih krajih, kjer se redi mnogo svinj, kjer se svinje gonijo na skupni pašnik in se tako med sabo pomešajo. Ta opasna svinjska bolezen se pojavlja v veliki meri tudi v drugih evropskih državah, tudi v onih, iz katerih se uvažajo svinje v Avstrijo. V Madžarski, koja je teritorijalno mnogo manjša od naše države, vlada danes svinjska kuga v 281 občinah z 977 okuženimi dvorišči, celo v sami Avstriji, koja je teritorijalno istotako manjša od naše države in katera redi precej manj svinj, vlada ta bolezen v 87 občinah s 172 okuženimi dvorišči.

Šmarje pri Jelšah. Sadjerejska podružnica je imela zadnjo nedeljo svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika Ivan Novak. — Občina okolica Šmarje je naročila šest novih sadnih brizgal ali škropilnic; prispeva tudi k nabavi arborina, kakor tudi Sadjerejska podružnica toliko, da bo stal arborin le 7 Din. Vidi se, da ima občina pod podžupanom g. Turkom v resnici namen povzdigniti naše kmetijstvo. — V srezki cestni odbor je bil imenovan neki Ivan Turnšek iz Kostivnice. Ko se je poslal dekret in vabilo k proračunski seji, je občina odgovorila, da ga sploh ni v občini. Občina Ponikva, ki ima blizu 20 km banovinskih cest, in Šmarje okolica sploh nista zastopani.

Deske, štuke, štafelne, late, lepe krajnike in vinogradno kolje prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

*

**O perutninskih boleznih.**

Pri domači perutnini se pojavijo najrazličnejše bolezni, nalezljive, ozdravljive in neozdravljive. Najbolj nevarne so: perutninska kolera, tifus, jetika in davica.

Na kolero

Obolijo lahko vse vrste domače perutnine. Žival pogine nagloma kar čez noč ali po daljšem bolehanju. Pri tem je žival počasna, ne žre, težko sope, ima vročino, drisko ter vidno hujša, blato je belorumeno, pozneje zelenkasto in pomešano s krvjo.

Pri raztelesenju je opaziti na srcu krvave pike, na jetrah rumene pike, čreva so vneta.

Bolane živali je treba takoj, ko jih opazimo, pobiti in trupla sežgati. Še zdrave živali je premestiti v čist, neokužen hlev in nato kar po vrsti pod nož in v lonec. Kurnico in vso posodo, iz katere so kokoške jedle in pile, je razkužiti s 5% kreolinovo raztopino,

stene kurnice je prebeliti z apnenim beležem, kateremu je primešan kreolin.

Tifus.

Obolijo piščanci, kokoši, race, pure in fazani. Piščančki dobijo kuštravo perje, peroti puste viseti, težko dihajo, ne žro, imajo drisko, mnogokrat nastopi krčevita smrt. Enkrat okuženi, lahko poginejo zaporedoma vsi piščančki. Preostali zaostajajo v rasti, ostanejo pa okuženi in prenašajo bolezen naprej. Okužene kokoške nesejo nereditno, zlivajo jajca, včasih poginejo kar nagloma.

Pri raztelesenju je opaziti pri piščancih vnetje črev ter rumenkaste pike na srcu, jetrih in pljučah. Kokoši imajo nepravilno razvite rumenjake v jajčniku ter je opaziti spremembe na srcu in na jetrah.

Vse bolane hirajoče živali je takoj ubiti in trupla sežgati. Kurnico je temeljito razkužiti. Ostale domnevno še zdrave živali niso več uporabljive za pleme, tudi niso jajca uporabljiva za valjenje, ker se bolezen prenese od petelina na kokoš in na jajce, od jajca na piščec, po blatu se okužijo vsa piščeta. Bolezen se tako širi kar naprej ter lahko ugonobi perutnino cele vasi.

V slučaju pojava te bolezni je najbolj priporočljivo, da se bolane živali takoj uničijo, na videz zdrave pa pravočasno zakoljejo in porabijo.

Tuberkuloza (jetika),

na kateri zbolijo kokoši, pure, golobi, papige, kanarčki, divja perjad, redkeje vodne ptice (gosi in race), se razvije zelo počasi. Prve mesece po okuženju se bolezen ne opazi. Ščasoma žival še bolj shujša, ima blede rože, ne nese jajc, semtertja dobi drisko in ohromi.

Pri raztelesenju vidimo na jetrih, vranici (slezenu) in črevah, včasih tudi na drugih organih, belorumene pike razne velikosti.

Bolane živali je takoj ločiti od zdravih, kurnico pa temeljito razkužiti. — Najvarnejše je, vso perutnino polagoma zaklati in porabiti, ker se bolezen vleče leta in leta ter povzroči veliko škodo. Perutninska jetika je prenosljiva na domače živali, posebno na svinje, in tudi na človeka.

Davica.

Vzrok ji je prehlad. Jezik, kljun in grlo so obloženi z rumeno sluzo. Izcedek zamaši nosne odprtine, žival hropeče diha, očesi zatečejo, trepalnice so zalepljene z gnojno tekočino.

Težko obolele živali je pobiti in truplo sežgati. Lažji slučajji so ozdravljivi. Predvsem je držati živali v suhem, toplen prostoru ter jih varovati pred prepihom.

Vse omenjene bolezni so nevarne in lahko ugonobijo pri nepazljivosti vso perutnino velikega okoliša. Obolele živali zdraviti, ni svetovati, ker je zdravljenje skoraj brezuspešno. V vsakem slučaju je najboljšo, da takoj pobijemo bolane živali ter njih trupla sežgemo. Na videz še zdrave živali spravimo v čist in zdrav prostor, kurnico razkužimo prav temeljito. Perutnino zakoljemo in uporabimo v doglednem času, da imamo še vsaj nekaj koristi od nje.

Ne prodajajte domnevno zdravo kuretino iz okuženih kurnikov živo drugam, ker se tako bolezen prenese in okuži še zdrave okoliše.

Slučaje kužnih bolezni pri perutnini je naznaniti pristojni oblasti, ki ukrene vse potrebno in da točna navodila za razkuženje.

Druge, manj nevarne perutninske bolezni so ozdravljive.

Nahod dobijo kokoši od prehlada. Žival kiha, tolče z glavo po tleh sem in tja, iz nosnic se cedi sluzasta tekočina. Nahod preneha, če držimo živali v gorkem, suhem kurniku, kjer ni prepaha.

Pika se napravi na koncu jezika. — Vzrok je pretopla mehka hrana. Namazati je treba jezik z oljem ter pokladati pravilno hrano.

Ozebljina se prikaže na roži, bradi, zaušnicah in nogah. Vzrok je ostra zima in vlažni hlev. Ozebljino zdravimo z obkladki s svinčeno vodo in mazanjem z borvazelino. Kokoške, katerim je vsled ozebljine odpadla roža ali brada, opitamo in zakoljemo, ker popustijo v nosnosti in jih torej ni vredno držati dalje. Obvarujemo kuretino pred ozebljenjem s tem, da jo v hudem mrazu, posebno v sneženem metežu, držimo v suhem hlevu, noge, brado, rožo in zaušnici pa ji namažemo z mastjo ali oljem.

Hrastave apnene noge povzroči neki zajedavec. Z mlačno milnico, maznim milom ali petrolejem namažemo noge, nakar previdno odločimo hraste. Zatem namažemo noge s kreolinovo raztopino (s kurjim perom ali čopičem). Čez 24 ur namažemo noge z vazelino, karbolovo mažo ali peru-balzomom. To vse pa opravimo najbolje večer, ker ima žival ponoči mir.

Drisko dobi perutnina od prehlada. Proti tej bolezni je dobro pokladati kuhan riž, kuhano proseno ali ovseno kašo.

Zaprte pride od neprave hrane. Pomaga olje, katerega vlijemo po eno malo žličko v kljun.

Trdo golšo (krof) povzroči preobilna hrana. Tako trdo golšo je treba prav previdno premečkati, v kljun pa vlijemo žličo ricinovega olja, ali damo za oreh masti.

Napihnjena mehka golša nastane vsled kipeče (skisane) hrane in preobilne hladne vode. Odpravimo to bolezen, če damo živali malo žličko vode, kateri primešamo malenkost (za proso zrno) salicila (dobi se v lekarni in drogeriji).

Rane, nastale vsled vreza na črepinjah, vbodi od bodeče žice ali kljuna, izmijemo s čisto mlačno vodo, nato pa namažemo z arniko. Na močno krvaveče rane napravimo obvezo z vato. Ranjeno kožo ali brado je namazati z oljem.

Pri omotičnosti vsled vročine pomagamo s tem, da polijemo na glavo živali hladne vode ter držimo žival par dni pri pičlejši hrani. Dobro je dati malo ricinovega olja.

Šibke (slabe) noge, vsled katerih kokoške rade posedajo, so posledice slabe krme. Ker je žival podrejena ter slabokrvna, ji pokladamo dobro močno hrano, n. pr. pšenične otrobe, ovseni zdrob (šrot), zmlete kosti (kostna moka), ribjo moko i. dr.

Misanje kokoši zahteva pozornost go spodinj. Predvsem je kokoši varovati pred prehladom. Potrebna je močna hrana, ribja moka ter laneno seme, da zamore perje hitro dorasti.

Kokoške imajo včasih to slabo lastnost, da pijejo jajca. Tega jih odvadiamo, če napolnimo izpihnjeno jajčno lupino z gorčico (ženofom), ter to jajce položimo v gnezdo. Ko kokoš okusi grenkoto gorčice, se ji vdrugeč ne bo de ljubilo, jajce naključati.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 7. februarja so pripeljali špeharji na 98 vozeh 313 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 24 Din, špeh 14 do 16. Krompir 9.75 do 1.50, čebula 2. Pšenica 2, ječ-

men 1.25 do 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.50 do 1.75, ajda 1.50, ajdovo pšeno 4.50 do 5, proso 2.50, fižol 2 do 2.50. Kokoš 35 do 55, piščanci 45 do 85, puran 70 do 100. Česen 15, Jabolka 3.50 do 12, suhe slive 10 do 12. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 32 do 36, jajca 0.90 do 1.25, med 12 do 20 Din.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 6. februarja je bilo pripeljanih samo 87 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 7—9 tednov stari 150—200 Din, 3 do 4 mesece stari 250—390 Din, 5—7 mesecev stari 490—550 Din, 8—10 mesecev stari 600—700 Din, 1 leto stari 900—1100 Din, 1 kg žive teže 8—9 Din, 1 kd mrtve teže 10—12 Din. Prodanih je bilo 31 svinj.

Knjige.

Gremo v Korotan. Čitanka o Koroški za mladino. — V spomin na desetletnico plebiscita na Koroškem je izdala Slomškova družba v Ljubljani knjižico za mladino o Koroški. Knjižica obsega popis slovenskega dela Koroške, njen zgodovinski pregled, popis slavni koroških Slovencev, razne koroške pravljice in pripovedke, črtice iz življenja na Koroškem, slike o bojih za Koroško, narodne koroške pesmi in uganke. Knjiga je za mladino zelo posrečno sestavljena in jo bo mladina gotovo rada čitala. Opremljena je z lepimi slikami in ilustracijami. Dobro bo knjiga služila zlasti pri pouku zemljepisa, zgodovine in narodnega jezika. Zato ne bo smela manjkati v nobeni šolarski in učiteljski knjižnici. Stane 20 Din in se naroča v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

*

Obsodba je bila izvršena.

Koncem leta 1890 je doživel krmilar jadrnice »Celestial Empire« v indijskem mestu Rangoon to le, kakor je pripovedoval sam:

»Popoldne sem zapustil ladjo in se podal po mestu Rangoon, da si ogledam trgovine. Med pohajkovanjem sem srečal našega mornarja Jima, ki je bil rodom Irec, neverjetno velik ter močan liki slon. Na jadrnici se ga je

Januš Golec:

Guzaj.

Zavedal se je tudi, da bodo šla od uboja na njivi v št. Jurju na njegov račun vsa tolovajstva, ki se bodo dogodila daleč na okrog. Če bo že krivec vsem hudobijam in nepoštenostim, se je moral tudi nekoliko oddolžiti za te obdolžitve in v to svrhu je potreboval več ter do zadnjega izdihljaja zanesljivih pomagačev. Je že imel svoj svet tovarišev ter somišljenikov, katere je organiziral z živo besedo od moža do moža. Ta organizacija se je morala čutiti ter zavedati, da je celota, kateri načeljuje brezpogojno čez imetje, življenje ter smrt on po človeški hudobiji med razbojnike in tolovaje natirani Franc Guzaj.

Nekaj dni pred sv. Florijanom je obiskal vse najzvestejše in jim zaukazal udeležbo pri florjanjevanju pred vzhodom solnea na 687 m visokem

vrhu Rudenca, ki se dviga nad enakoimenovanim in gosto pogozdenim grebenom med župnijo Olimje in Loko pod Žusmom. V teh gozdovih je bilo čisto varno. Le tu in tam je stopal po teh malodane tedaj nedostopnih šumah kak lovec, gozdar ali ogljar, orožnik še gotovo nikdar ne! Tukaj je hotel videti zbrano svojo četo, da se jej predstavi kot glavar in jej razgrne načrte za bližnjo bodočnost. Ni se motil in varal Guzaj v svojih upih. Ko je stopil on na Florijanovo na Rudenški vrh, je plapolal tamkaj že mogočen ogenj, ki je osvitljeval obraze lepega števila mož, ki so tvorili stebre njegove organizacije. Hušnili so pokoncu, ko je stopil med nje glavar, ki je stisnil vsakemu roko in jim velel sestiti. Najprej nekoliko zabave in potem dolžnostni del florjanjevanja. Že za prvo proslavo so se guzajci dobro založili z vsem potrebnim za vzdržitev dobre volje. Starejši možje so pekli na ražnjih prolenke, mlajši so donašali dračja in iztakali iz steklenic v velike lončene pinte vino ter slivovko. Od kod so priromali ti božji darovi na sicer prvič tako

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2119



vse balo, ker je bil nagle jeze, pretepač in cela njegova preteklost je bila zavita v sumljivo negotovost.

Po sestanku sva šla nekaj časa molče eden poleg drugega in prišla venkaj v mestno okolico. Po poti med polji se sva znašla naenkrat pred parku podobnim vrtom, ki je bil izredno lep. Zrak je bil prenapolnjen od dišečega cvetja, ne da bi prav znala, sva se zgubila v vrt indijskega svetišča, ki se imenuje »Shone-Dayon-pagoda«.

Ob koncu drevoreda iz banan sva zagledala tempelj, kojega z zlatimi ploščami krita streha je svetlikala čarobno v solnčni svetlobi.

Občudovanje me je prevzelo, ko sem zrl pred seboj večtisočletno stavbo.

Jim si je nadeval brez ganutja pipo in rekel: »To le streho bi jaz razkril, če bi le bil uverjen, da je iz čistega zlata.«

Ni počakal na moj odgovor, odpahnil je težka, izrezljana vrata, ki so vodila v notrajnost svetišča in rekel: »Oglejva si notrajne skrivnosti nekoliko natančneje in bolj od blizu.« Nekoliko sem se obotavljal, pa Jim je stopal kar brez strahu naprej ter sem mu sledil iz bojazni pred očitkom, da sem strahopetnež.

V templju.

Skrivnosten mrak je prevladoval v notrajnosti svetišča in me navdajal s strahom.

Naenkrat je Jim obstal. Pred nama je bila udolbina, v kateri je kraljeval na oltarnem podstavku kip iz zlata. Ne znam, katero izmed indijskih božanstev je predstavljajal; a še danes vidim lesketajoči se rubin, ki je bil udelan na sredino čela kipa kakor blesteče se oko. Po kratkem ogledu je odprl Jim nož, odluščil z njim dragoceni kamen in ga vtaknil v žep.

Za trenutek me je pretresel zločin in le težko sem ga posvaril: »Za božjo voljo, Jim, kaj pa počenjaš?«

»Naprej«, se je odrezal, »pazi, da jo odkuriva!«

Zdelo se mi je, kakor bi bil slišal iz daljave gromenje.

Kolena so se mi šibila od vznemirjenja. Le s težavo sem sledil Jimu. Na pobegu sva malodane tekla. Parkrat sem zadel z glavo ob kamenite ogle hodnikov. Edina misel, ki se mi je podila po glavi, je bila: Venkaj na solnce, v svobodo!

Udarila mi je na uho Jimova kletvica, ki me je poučila, da je rop odkrit in naju preganjajo.

Jim se je zagnal z vso močjo v vrata, skozi katera sva ustopila; zapahi niso popustili kljub pritisku.

»Nazaj!« je zarohnel. »Poiskati morava kak drug izhod!«

Potisnil me je ob stran in zavil v stranski hodnik. Sledil sem mu koj za petami; ko sva brzela dobrih 100 korakov naprej, sva se ustavila pred visokim zidom.

Ko sva se obrnila, da bi se lotila iskanja nadaljnega izhoda, so se pojavili pred nama 4 oboroženi tempeljski stražniki.

Jim se je postavil, kakor bi iskal pomoči ter varstva, tik mene, čeravno je bil mnogo — mnogo močnejši nego jaz.

»Sedaj je konec«, se mi je zablislilo v glavi. Brez usmiljenja sva bila izročena maščevalnim Indijcem. In najhujše je še bilo to, da nobeden od tovarišev na ladji niti slutiti ne bo mogel, v kako past sva bila zašla.

V očigled premoči bi bil vsak odpor zaman. Kljub temu sem se čudil, da se je pustil goljatski Jim od straže brez odpora odvesti.

Tirali so naju skozi nebroj temnih soban, kojih bogastvo je spominjalo na pravljice iz »Tisoč in ena noč«.

Slednjič je potrkal eden od stražnikov na težka vrata, ki so se odprla kar sama od sebe z bliskovito naglico. Stopili smo v nizko dvorano, ki je bila čarobno bogato okrašena in napolnjena z mamljivo duhtečim vonjem.

Pred sednikom.

Na sredini dvorane je sedel star svečenik ter zasadil svoje temne oči v naju.

Par minut — dozdevale so se mi več

nost, je vladala popolna tišina. Nato je začel starec v slabi angleščini: »Kateri izmed vaju je oropal boga ter onečastil svetišče?«

Jim je stopil korak naprej in izpovedal: »Ne vem o nikakem ropu! Zahtevam kot angleški državljani, da se me pusti na svobodo! Ako je moj tovariš tu le ropar in tat, to vendar mene ni ne briga!« je zaklical z največjim ogorčenjem.

Jimova nesramnost me je razljutila in sem se branil z glasno pripombo: »Preiščite oba, se bo že izkazalo, kateri je ropar rubina!«

Svečenik je pokimal in dal straži znamenje, naj preišče najine žepe.

V mojem žepu na suknji so dobili dragocenost! Ves obupan sem pogledal okrog, a v Jimovih očeh sem čital — škodoželjni posmeh!

Sedaj mi je še le postalo jasno, zakaj se je bil pri aretaciji postavil tik mene.

V zavesti, da mi gre za glavo, sem izkričal ugovor: »Pri vsem, kar mi je sveto, prisegam, da nisem tat! Moj tovariš je izluščil z nožem dragocenost in jo utihotapil v moj žep. Nedolžen sem, kakor zna to Bog!«

Svečenik me je hotel prebosti s svojim pogledom. Počasi se je preselilo njegovo oko z mene na Jima. Čital je nekaj časa z njegovega obraza in se je nato globoko zamislil prekrižanih rok.

Naposled je dvignil glavo in govoril, kakor bi klesal v kamen: »Gospod, ti si imel dragocenost v žepu in trdiš, da nisi tat. Eden od vaju je lažnjivec in 100krat hujši je njegov zločin. Lahko bi vaju pustil usmrtiti oba; vendar naj ne trpi nedolžni za krivega. Onečaseno je, kar je ugrabil eden od vaju. Radi tega naj obdrži dragocenost!«

Nisem se prav zavedal, kaj se je godilo z menoj. Nehote sem pogledal v Jima, iz kojega oči sem čital groznjo: »Gorje ti, ako bi se branil, mi izročiti rubin!«

Svečenik je namignil enemu izmed tempeljskih služabnikov in ta mu je prinesel lepo izdelano leseno šatuljo.

Vsak mesec

Din 13-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en velezanimiv zvezek

po Din 13-



Naročajte

**v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Koroška 5**

številno obiskani vrh, ni povpraševal nikdo. Požirki žganja so pripravili pot po grlu in v železnicu za okusno svinjsko pečenko in vino iz Tinskih goric. Ko sta bila utolažena glad ter žeja, so položili glavni zaupniki (vsak iz odkazane mu okoliša) pred glavarja izza zadnje razdelitve naropano gotovino in izkupiček za pokradeno blago. Znali so dobro, da je pribita na utajitev plena neizogibna smrt; spoštovali so pa tudi glavarja, ki je razdeljeval pravično in obdržal zase le toliko, kolikor je bilo neobhodno potrebno za skupne namene in oborožitev. Razdelitev denarja je bila določena čisto za konec proslave. Treba je bilo poklicati v spomin važnejše doživljaje posameznih članov izza najnovejše dobe. Ugotovili so, da so se posrečili doslej brez izsleditve ali kake izgube vsi ropi ter tatvine. Po zagotovilih zaupnikov se še ljudem niti sanja ne o guzajcih, vsega ponočnega zla je okrivljen Hrvat. Guzaj sam je naglasil, da je bil on prvi, ki je bil prisiljen preliti človeško kri, kar je bilo znano skoro vsem. Smešil je vpričo

zbranih žandarje, ki vedno vohajo za njim povsod, le tamkaj ne, kjer je v resnici. O njegovem skoro stalnem bivališču niti ne slutijo. Pač pa treba podčrtati, da je odprta z ubojem na njivi v Št. Jurju sled za njim, kar dokazuje razpis nagrade na njegovo glavo. Ker se bodo množili ropi ter tatvine, si bo oblast kljub zatelebanosti na jasnem, da Guzaj ni sam, ampak ima pomočnike, ki se pojavljajo ob istem času na več mestih. Od sedaj zanaprej je treba večje čuječnosti, molčečnosti ter zavesti skupnosti. Morebitne ranjence je treba za vsako ceno odnesti seboj. Ob času pohodov ne sme imeti nikdo seboj kakega lističa, ki bi ga lahko izdal. Ako bi bil kateri res tolikanj nesrečen ali nepreviden, da bi ga zasačili, ne sme izdati nikogar, kakor se je zavezal vsak prostovoljno z najsvetejšo prisego. Spopadov in pobojev se treba ogibati, ker kri je najbolj zanesljiv ovaduh. Bog varuj, da bi stegnili kateri roko po imetju siromašnejšega človeka! Dovolj je kmečkih oderuških pijavk, ki imajo za zglavje vreče denarja, gospode in onih pod

»Gospod!« duhovnikove oči so brale iz dna moje duše »v tej le škatli, ki ti jo podarim, je oropana dragocenost in razsodba! Slobodno se odstranita oba.«

Vzel sem nad vse pričakovanje velikodušni dar. Poslovala sva se s spoštljivim in globokim priklonom.

Eden od stražnikov naju je odpeljal iz sodne dvorane.

Strašna obsodba.

Čudne misli so se mi pódile po glavi, ko sva stopala skozi mračne hodnike. Svečenikove besede: »In razsodba!« so se mi dozdevale posebno skrivnostne ter pomenljive. Zakaž mi je podaril rubin? Kak pomen bi naj imel dar? Mogoče pomenja posest dragulja nesrečo? Mene vendar ne bo oplazila nesreča, saj sem bil nedolžen?

Iz daljave so posvetili solnčni žarki in že sva bila na prostem. Brez slovesa se je odstranil indijski spremljevalec in so se zapahnila za njim vrata svetišča.

Molčala sva nekaj časa na povratku proti morju.

»Daj mi šatuljo!« se je zadril naenkrat Jim zapovedujoče.

Stisnil sem podarjeni mi zaklad tesneje k sebi: »Duhovnik mi ga je podaril«, sem se branil.

»Škatlo sem!«

Nekaj v njegovem hreščečem glasu me je svarilo, in že sem tudi zapazil, kako je iskal nož.

»Na, vzemi«, sem kriknil ogorčeno, »predno postaneš še morilec!«

Resnično, častitljivi mož me je bil nevarno obdaroval.

Jim je pograbil ponujeno šatuljo, jo je hotel odpreti, pa je bila zaklenjena.

Med proklinjanjem je začel vrtati po škatli z nožem. Naenkrat je nekaj škrtnilo, pokrov je frknil po koncu in iz notrajnosti je blisknila kvišku glava male — črne kače.

Z obupnim krikom je izpustil Jim šatuljo. Bilo je že prepozno; kača ga je že bila pčila v roko . . .

Kakor za prikaznijo sem gledal za blestečim rubinom, ki se je izkotalil iz

škatle ter tonkljal po pobočju v morje. In slednjič: Irec Jim se je valjal v nepopisnih bolečinah po tleh in izdihnil v par minutah vsled pika najbolj strupene indijske kače.

Obsodba starega svečenika je bila izvršena naglo in sigurno!



Sv. Lovrenc na Pohorju. Mladinski odsek našega Kmetškega bralnega društva vprizori na pustno nedeljo dne 15. t. m. v društveni dvorani lepo ljudsko igro s petjem štiridejanke »Ražmarin«. Igra je polna lepih prizorov, resnih in šaljevih. Fonž, naš najboljši igralec komičnih vlog, vas bo v vlogi Petelinčka hitro spravil v razigrano voljo in v pravo pustno razpoloženje. Med odmori igra naš mladi novoustanovljeni tamburaški zbor. Škoda bi bilo, ako si igre ne bi ogledali domačini in sosedje. Začetek je točno ob 3. uri popoldne.

Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo dne 15. februarja, popoldne po večernicah, priredi dekleška zveza našega Bralnega društva predstavo poučne in ganljive igre »Roka božja«. Domačini in sosedje, na veselo svidenje!

Št. Janž na Dravskem polju. Na Svečnico je priredilo Prosvetno društvo materinski dan. Igralci so vprizorili dramo »Roza Jelodvorska«. Videlo se je, da so se vsi potrudili, kolikor so se pač mogli. Marsikateremu gledalcu so se solze iskrile v obeh. Resno pohvalo zaslužijo vsi, vendar pa naj omenimo gospodični Aniko in Mico, ki sta prav dobro nastopili. Morda pač tudi zato, ker sta tudi drugače simpatični. Obisk je bil obilen. Prihodnja prireditve se vrši najbrž na Jožefovo. Ob tej priliki upamo, da bode prinesel »Ilustrirani Slovenec« slike o našem delovanju.

Ptuj. Prosvetno društvo v Ptujju je že večkrat priredilo zanimava gostovanja mariborskih študentov, ki so že dvakrat nastopili v Ptujju s svojimi zanimivimi igrami. Tako bodo prišli tudi dne 15. februarja in zaigrali v ptujškem gledališču pod okriljem Prosvetnega društva ob 15. uri Ghéonovi igri »Parada o hudičevem mostu« in »Igra o pohlepem mesarju«. Igrji, ki vsebujeta mnogo šaljevih

slik in prizorov, bosta gotovo ugajali. Kdor je že videl igrati mariborske študente, bode gotovo prišel, posebno ker bo to njihovo zadnje gostovanje v tej sezoni. Oskrbite si vstopnice v predprodaji v knjigarni Tiskovnega društva. Cene: sedeži Din 10, 8 in 6, stojišča 3 Din. Pridite!

Kapela pri Slat. Radencih. Na pustno nedeljo dne 15. februarja bi se še gotovo rad vsak malo zabaval in razvedril, ker se kmalu nato začne resni postni čas. Kdor se hoče ta dan pošteno nasmejati in razveseliti, je prijazen povabljen popoldne ob petih v zdraviliško restavracijo gospoda Maršika v Radencih, kjer priredi kapelsko izobraževalno društvo prav fletno veseloigro kar s tremi porokami, da bo pri eni ali drugi gostiji vsak lahko prišel zraven. Potom tega poročila ste vsi prav prijazno povabljeni, posebej se ne bo vabilo. Torej na veselo svidenje!

Velika Nedelja. Za predpust bo nudilo tukajšnje Prosvetno društvo Velikonedelčanom za mali denar veliko zabavo, ko bo na pustno nedeljo popoldne po večernicah v svoji dvorani vprizorilo šaloigro: »Divji in nedeljski lovci.«

Središče. Ljudski oder v Središču vprizori v nedeljo dne 15. februarja v Društvenem domu veseloigro v treh dejanjih »Poslednji mož«.

Konjice. Katoliško izobraževalno društvo v Konjicah priredi na pustno nedeljo dne 15. februarja ob pol osmih zvečer v Katoliškem domu šaloigro »Teta na konju«. Po predstavi se vrši družabna zabava s pevskimi, orkestralnimi točkami in raznimi šaljevimi kupleti. Prijatelji poštene zabave uljudno vabljeni!

Polzela. Igra, katero vprizorijo naši diletantje v dvorani gospe Cizej dne 15. februarja ob treh popoldne, obeta v vsakem oziru zadovoljiti občinstvo. Zato se udeležite prireditve v čim obilnejšem številu. Ozadje in nekaj kulis je v ta namen na novo preslikal slikar gospod Vipotnik. Med odmori in po igri sodeluje društveni tamburaški zbor. Začetek bo točen! Vstopnina 10, 7 in 4 Din. Čisti dobiček za društveni dom. Bog živi! — Odbor.

Vojnik. Fantovski odsek Prosvetnega društva priredi na pustno nedeljo dne 15. t. m. Slomškovo proslavo s petjem, govorom in igrico. Pridite vsi, da dostojno proslavimo našega nesmrtnega Slomška. — Priprave za

palcem debelih živinjskih prekupcev. Za najbližjo bodočnost se bodo vrgli na prekupčevalce ter sejmarje, v poletnem času so tod okrog od štajerske ter hrvaške strani kar najboljše obiskani sejmi. Pri premožnejših sejmarjih je gotovina sigurna, jo je najlažje skriti, uteči z njo in za denar se dobi vse. Denarni plen tudi najmanj izda roparja ali tatu. Nato jim je še razložil, katere največje sejme bodo posetili, kedo se mora udeležiti pohodov in kje naj počaka tolpa na njegova natančnejša navodila ali morebitne spremembe v načrtu. On bo pri večjih podjetjih povsod pred njimi, v sredini ali koj za petami, da se kak večji napad ne bo izjalovil ali celo ponesrečil. Vsak izmed zbranih je kadilec. Ravno pušenje iz čuka (mala pipica s kratko cevko), ali prav za prav čuk sam bi naj bilo znamenje, po katerem se bodo spoznali odslej med seboj. Tovariš Žunko iz tvornice za kopita v Loki je izstrugal za vsakega tovariša enega čuka. Nikakor niso vsi enake barve. Spodaj pod pakfanastim pokrovcem sta iz svetle kovine utis-

njeni v les začetni veliki črki vsakega posameznega, kakor je to običaj pri vseh boljših in lesenih kmečkih pipah. Pod začetnima črkama je razločno prepoznati guzajca po treh malih zvezdicah, ki svetlikajo iz lesa. Skoro vsak odraščeni moški danes puši. Kaj je bolj priprostega in ne bo zbudilo nobenega prebrisanca v oči, nego potegniti čuka iz žepa, ga nabasati in pričeti pušiti. Ako si zapazil tri zvezdice pri sosedu pušiču, znaš, da si v tovaršiji. To znamenje spoznaja se sme uporabljati le za slučaj, ako dvomiš, če se smeš v družbi komu zaupati ali ne.

Glavni zaupniki so porazdelili na člane resnično izdelane čuke in za tem je sledila prosta zabava, uglajena s pečenko in obilno pijačo.

Solnce je pozdravljalo že s celim obrazom veselo navdušeno družbo, ko je bilo treba misliti na razhod na vse strani. Guzaj je namignil k sebi v krog starejšim koreninam in odštel vsakemu od skupnega plena svoto zanj in za pomagatje njemu zaupnega okoliša. Ko je pomolil kot zadnji pred glavarja obe šaki Boštaletov

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so. lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
Maribor, Koroška c. 5

»Pasijon« so v polnem teku. Popolnoma nove kulise je naslikal slikar gospod Vipotnik iz Žalca. Vse stare judovske in rimske obleke si je društvo izposodilo v Ljubljani. »Pasijon« se bo igral trikrat in sicer v soboto dne 21. februarja ob sedmih zvečer, v nedeljo dne 22. februarja in v nedeljo dne 1. marca popoldne ob treh. Ta igra obeta biti res nekaj novega za Vojnik, ker vlada za igro veliko ranimanje tudi v sosednih župnijah.

Sv. Jurij ob južni žel. Slovensko katoliško prosvetno društvo je vprizorilo že dvakrat igri »Mati in sin« ter spevoigro »Snubači«. Naša skromna dvorana je bila pri zadnji predstavi docela premajhna. Mnogo ljudi je moralo zapustiti dvorano, ne da bi videli predstave. Zato še na splošno željo ponovi naše Prosvetno društvo zadnjič to predstavo na pustno nedeljo dne 15. februarja v dvorani Katoliškega doma in sicer popoldne po večernicah ob treh. Vidi se, da imamo mi Šentjurčani precej smisla za našo prosveto in bodemo s svojo obilno udeležbo pokazali to tudi še na pustno nedeljo. Ni svidenje v Katoliškem domu!

Šmarje pri Jelšah. Na predpustno nedeljo vprizori Prosvetno društvo igro »Stari in mлади«. Prijatelji naše prosvete se vabite posebno zdaj, da se za predpust pošteno razveselimo. Čisti dobiček ze bo uporabil za popravilo odra. Prijazno vabljeni tudi iz sosednih župnij! — Prosvetna knjižnica je odprta vsako nedeljo. Le pridno si izposojajte knjige!

Sv. Vid na Planini. Kdor se želi na pustno nedeljo dne 15. februarja iz sra nasmejati in razvedriti, naj pride popoldne ob treh v našo društveno dvorano, kjer bodo naši vrli igralci vprizorili burko »Težke ribe«. Ker se bo čisti dobiček porabil v dobrodelne namene, zato ste prijatelji pošteno zabave prav prijazno povabljeni!



Razvanje pri Mariboru. Dne 19. januarja je imelo naše Gasilno društvo svoj redni občni zbor. Iz poročil načelnika g. Ivana Visočnika, kakor tudi od strani tajnika in blagajnika je bilo razvidno marljivo in neutrudno delova-

nje društva. Občnemu zboru so se tudi priključile volitve odbora in sicer so bili izvoljeni: načelnik Visočnik Ivan, njegov namestnik Onič Matija, poveljnik Coihter Anton, tajnik Lubajšek Herman, blagajnik Kozar Simon, preje Kac Miha star., kateri je izvolitev odklonil, vodja plezalcev Lubajšek Herman, njegov namestnik Visočnik Štefan, vodja brizgalcev Kaloh Franc, njegov namestnik Lebe Slavko. Kot strojnik in šofer Čelofiga Ivan. Zelo težavno je bilo delovanje v minulem letu in sploh v sedanjih časih, ali vsled vzornega vodstva načelnika in marljivega sodelovanja odbora in članstva bo društvo tudi letos delovalo v smislu svojega namena!

Ruše. Naši drvarji na Pohorju so že davno, ko je še kopnel prvi sneg, napovedovali, da prva mila zima ne bo edina, temveč da prava zima še le pride. Sklepali so to po stari skušnjaji iz raznih znamenj v naravi. In res, prav so imeli. Nebo jim je dalo pretekle dni snega več kakor so ga pričakovali. Zdaj bodo pa že lahko spravljali drva in plohe s Pohorja v dolino.

Gradišče pri Sv. Duhu. Dne 28. januarja t.l. se je poročil v tukajšnji župni cerkvi sv. Duha kmečki fant Anton Rojak s pridno kmečko mladenko Jožefo Ogrin. Vlč. gospod župnik je v primernem nagovoru označil pomen sv. zakona. Ženiņa so počastili za slovo od samega stanu njegovi tovariši s tem, da so pri sv. maši svetili. Za starešino sta bila gospod župan Štibler Anton in občinski svetovalec Tacer Ivan. Ob pogledu na srečen novoporočen par sta bila oba roditelja od veselja ginjena od solz. Bog naj da srečo in obilno blagoslova!

Razbor pri Slovenjgradcu. Po dolinah je že zginil sneg, pri nas se pa joče naprej in kar ne more proč, tako se mu je priljubil gorati Razbor. Za naše voznike to ni, oni ne gledajo na mraz, naj škriplje kolikor hoče, samo da gredo lahko sani po ledenem tiru. Zdravi so ti hribovci, zlasti moški, ženske pa že ne več tako, sicer je pa tudi še precej povoljno njihovo zdravstveno stanje. — Mladenci našega izobraževalnega društva pa so radi na smučeh. Jim gre še precej dobro; če kdo pade, pa se ne zmeni zato. Prav tako, fantje, le korajžo; nedolžna in zdrava zabava brez greha. Za knjižnico ste tudi vneti, pa še na igre ne po-

zabite. — Sv. Uršula je osamljena, pa ne tako, kakor bi si kdo mislil. Gospod poštni upravitelj iz Slovenjgradca se ne ustraši pota tudi v zimskem času ne in skrbi lepo za turistovski dom, ki je res nekaj lepega, vabljivega. Čast temu gospodu, pa tudi vsem drugim članom Planinskega društva, ki gredo gospodu upravitelju na roko! — Otroci se bojijo, kdaj pride bavbav in kakšen bo, če bo hud, pa ta ne bo tako grd, kakor je bil 5. decembra, da ne bo hud, bodo pa oskrbeli starši, ki bodo po možnosti radi pošiljali deco v šolo, deca pa se bo pridno učila in lepo obnašala; tako pa nihče ne bo šel v koš.

Slovenjgradec. Lepo je storil lastnik tukajšnje tovarne meril gospod Ivan Mikolič, ki je za letošnjo Novo leto s primerno denarno nagrado nagradil svoje delavce. Na okrog 75 delavcev je razdelil blizu 10.000 Din. Dobilo je 53 delavcev po 50 Din, 6 delavcev po 40 Din, 6 delavcev po 70 Din, 4 delavci po 60 Din, 5 delavcev po 100 Din, 1 delavec po 250 Din. Z uradnika sta prejela po 1500 Din, obratovodja in strojevodja pa sta prejela dvojno plačo. Misliti si moramo, kako so bili delavci veseli, ko so prejeli za svoj trud in delo to posnemanja vredno nagrado. Bog daj, da bi ta vzgled rodil zanaprej mnogo posnemovalcev.

Trbonje pri Vuzenici. Kakšen rešpekt je napravila taksa na samce, se že sedaj vidi. Prav pridno se pripravljajo na zakonski jarem. Kakor se sliši, bodo neveste iz Šmartna pri Slovenjgradcu. Kakor je že tukaj navada, se poščejo neveste od daleč. — Popotniki, ki se pripeljejo na postajo Trbonje, se razgledujejo, kje bi bila pot v vas. Najbližja steza nam je zabranjena, katere smo bili vsi vajeni. Sedaj morajo hoditi potniki daleč okrog na vlačne zavore. Najlepšo pot imajo Gortinčani. Nam Trbonjčanom pa je mnogo podaljšana.

Sv. Jurij v Slov. gor. Na Svečnico je bil za ugledno Cafovo rodbino vesel dan: cerkvena blagoslovitev nove hiše, ki je največja v našem kraju. Gospod svetnik je v nagovoru poudaril božje temelje dela v ljubezni, pravčnosti in strahu božjem, na katerih stoji ta hiša in mora stati vsaka krščanska hiša, če hoče uživati božje varstvo in blagoslov. V veselji družbi sorodnikov in sosedov se je nabralo za novo bogoslovje 223 Din.

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijateljica« in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

Franček, je zasadil Guzaj vanj svoj kačji pogled s strašno obdolžitvijo: »Ti si prvi, ki me je nagalal in prikril znatni del plena. Tam in tam si zakopal denar in se upal med nas kot Judež kljub najsvetejši prisegi, da boš vsikdar in povsod odkrit napram glavarju ter tovarišem!« Obdolženi in nahruljeni je prebledel, kolena so mu zašklebetala, jezik se mu je zapletal zaradi smrtnega strahu kakor v pijanosti, niti razumljive besede zagovora ni spravil iz sebe. Vsi so stiskali pesti in grozili škripajoč z zobmi prve-mu lažnjivcu iz njihove srede — da, izdajalcu! »Sami obračunajte z njim po naših postavah!« je zapovedal glavar in se poslovil od razhajajočih se s stiskom roke.

Sodba guzajcev je bila kratka, a strašna! Za roke, noge in vrat so ga privezali k bukvi z zamašenimi usti, da se ni mogel niti ganiti, ter se oddaljili eden za drugim. O ti ubogi Boštale, komaj dobrih 25 let star, bo moral umreti po roparskem brezsrčnem zakonu zaradi nekaj deset ordinariev od lakote nepopisno strašne smrti.

In ko se bo poslovila duša, bo ostalo truplo ob drevesu, dokler ne bo razpadlo do kosti, ki bodo pričale, da je bil tukaj obsojen na smrt po Guzajevi postavi bogznaj kedo. Končal in segnil bo brez groba žalostnejše ter slabše nego nema zver. Zima smrtne groze je pretresla Boštaleta po celem telesu v zavesti, da se mu bliža počasna zadnja ura brez najmanjšega upa na odpuščanje. Ko bi ga bili vsaj ustrelili ali pobili, da bi bil mrtev takoj, bi jim bil hvaležen, a sedaj to več nego mučeniško počasno umiranje pri popolnoma zdravem telesu in polni zavesti! Ko bi tudi ne imel zamašenih ust in bi upil iz polnega grla, kedo neki bi ga slišal od tod, ko ni po leta in leta na ure daleč niti enega človeka! To so bile ure peklenskih muk in razmišljanj, katere je prebil ob bukvi Franček, prvi Guzajev kaznjavec, ki je bil pahnjen v najbolj kruto smrt ob priliki tolovajskega florjanjevanja. Zblaznel bi bil pred smrtjo, da mu niso udarili na uho že bolj na večer od spodaj navzgor proti njegovi smrtni mučilnici bližajoči se koraki.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naši zvonovi so kaj žalostno ubrani, zato je bila njih turobno petje posebno na mestu ob smrti 23-letne mlinarjeve hčerke Tončke Ivančič, ki jo je v cvetu let pobrala nemila smrt. Skoro cela župnija se je udeležila njenega pogreba, ki so ga nekdanji pevki in družbenici Marijini njene družbene sestre tako lepo uredile. Po težkem trpljenju hude bolezni naj na veke z angeli prepeva Bogu in Mariji! — Zadnji teden je nastalo živahno vrvenje poleg našega pokopališča: razširiti ga je treba, zato se pa mora radi nizke lege svet dvigniti. In tako so se farani dogovorili, da navozijo toliko zemlje, da bo dosežena zadostna višina. Na isti način so naši predniki dvignili sedajno pokopališče, da so v zimi 1842—1843 s pridnim navažanjem sebi in potomcem omogočili pokapanje — mesto potapljanja.

Sv. Barbara v Slov. gor. Novega nimamo bogve kaj poročati, kakor to, da se prav pridno ženimo. Posebno slovesno žentnino smo imeli v Jablancih, odnosno v Ruperčah. Poročil se je posestnik Jakob Ribič z Zaliko Pečovnik od Sv. Marjete ob Pesnici. Naj jima podeli Bog vso srečo!

Velika Nedelja. Pogorel je naš posestnik Kukovec na Vičanskem vrhu. Požar je zanečela hudobna roka. Povzročitelja so orožniki že spravili na varno.

Ormož. Pred dnevi se je zgodilo v bližini Ormoža grdo dejanje, ki je vzbudilo mnogo govorenja, ugibanja in ogorčenja. Okrog 7. ure zvečer je šla šiviljska vajenka Sovič L. doma s Strmca nad Lešnico, od pouka na obrtnonadaljevalni šoli v Ormožu mimo pokopališča domov. Blizu križa, ki so ga svoječasno postavili ob dovršitvi ceste Ormož—Sv. Tomaž, je planil proti dekletu nek moški, ga začel obdelovati s kamenjem po glavi in z nožem po licu in roki. Ali je hotel prerezati vrat in dekle umoriti? Kdo to ve? Ker je dekle močno kričalo na pomoč, se je moški najbrže prestrašil in izginil v gozd ob cesti. Napadenka se je vsa okrvavljena privlekla do prve hiše ob cesti, do Kovačevih, od koder jo je hišni gospodar peljal v bolnico, kjer so izprali in obvezali rane. Kdo je bil napadalec? Sovičeva od prvega trenutka dosledno in vstrajno brez kolebanja trdi, da je bil to nek oženjen moški domačin iz sosedne fare, ki da se je z njim sešla blizu pokopališča, ga pozdravila, ne da bi ji bil ta kaj odzdravil. Pustil jo je od zadaj, pa se na zgoraj omenjenem mestu umaknil za hip s ceste in potem planil proti nji. On pa trdi, da ni res in da dekleta sploh ni videl, čeprav prizna, da je šel okrog 7. ure iz Ormoža domov in domači potrjujejo, da je bil okrog 8. ure doma. Čigava bo obveljala? Ljudstvo sicer želi, da bi osumljenec ne bil tega storil, ker je iz dobre in spoštovane hiše, a želi tudi, da bi se pravica izkazala in da bi nedolžno, mlado dekle dobilo zadoščenje in odškodnino, ker je po desnem licu od ušesa do ust razrezano in za vse življenje spačeno po obrazu. Ljudje tudi mnogo ugibajo, kaj naj bi bil vzrok napada, ki je dozdaj edinstven v teh krajih, odkar ljudje pomnijo.

Ormož. Komaj se je nekoliko poleglo razburjenje zaradi napada na Sovičevo, že se je zgodil zločin, ki je zahteval kot žrtev zakonskega moža v najlepših letih. Dne 4. februarja sta bila tu poročena vzorna mladenič in dekle Ročkar Martin in Kuster Marija iz Loperčic. Kakor skoro povsod, so prišli tudi na to gostijo nepovabljeni gostje. Pustni čas je vzbudil mladostne spomine tudi v treh zakonskih možeh, da so se preoblekli v maskare in

prišli na gostijo pif, plesat in popevat. Med temi je bil tudi 36letni Šulek Matija, najemnik v Loperčicah. Bil je izvrsten pevec, spreten plesač in je znal vso družbo prijetno ter dostojno zabavati. Toda do »gostuvanjske« hiše so se priplazili tudi neki drugi »pomalaj« ali prežarji, fantje iz Šalovec iz središke župnije. Eden izmed njih, neki Jurkovič, znan vročekrvnež, je začel izzivati in groziti Šuleku, da ga bo ustrelil, če ne gre spat. Kaj mlad, neizkušen fant naj goni spat zakonskega moža, ki je poleg gorja svetovne vojne še marsikaj drugega na svetu izkusil? Kri je bila razburjena, zločin spočet. Ko je Šulek stopil iz hiše, je iz daljave kakih 10 metrov Jurkovič pomeril nanj z vojaško karabinko, oddal par strelcev, katerih eden ga je spredaj zadel, da je šla krogla skozi celo truplo in povzročila izkrvavitev. Dobri ljudje, posebno ženske, so se za ranjenca kljub splošni zmedii takoj zavzeli, ga odnesli v sosedno Čerņičevo hišo. To se je zgodilo okrog ene ponoči. Šulek je ohranil zavest do zadnjega diha in v velikih bolečinah klical in prosil, naj hitro pride duhovnik. V zjutrajnih mrzlih urah je mašnik hitel z Najsvetejšim, toda našel je v Čerņičevi hiši ranjenca — mrtvega. Pretresljivo je bilo gledati ob mrtvem moževem truplu v tuji hiši ženo Marijo, ki je šele pozno zvedela za nesrečo in komaj pred nekaj dnevi porodila četrtega otroka. Kdo bi le kaj slutil, da bo Matija Šulek, tako zdrav in krepak in postaven, počival na humskem pokopališču poleg stare Terezije Vajda in mlade Alojzije Medik, pri katerih pogrebu, ki se je istočasno vršil komaj pred 14 dnevi, je še tako krepko pomagal peti nagrobno-pesem? O, še je dosti veliko preveč divjačine po naših selih in vaseh! In zdi se, da vedno več . . .

Godemarci. Ponoči v soboto dne 31. januarja se je priplazil neznan uzmovnik na podstrešje g. Franca Zemljiča, posestnika v Godemarcih. Uzmovnik je pač mislil, da si bode priskrbel za pust epa-pečenko, pa se je varal. Na podstrešju ni našel nič drugega, kakor 1 klobaso in kos slanine. Ker ni našel nič prapravnega, si je izposodil eno kožo podplatov. Škoda znaša 150 Din.

Čadram. V nedeljo, 1. februarja, je preteklo 10 let, odkar deluje pri nas kot župnik gosp. Franc Hohnjec. Ni to sicer dolga doba, pa je vendar tako znatna, da smo jo župljani slovesno praznovali, kakor to zasluži osebnost in delovanje našega gospoda župnika. Najpoprej so svojemu župniku-katehetu izrazili spoštovanje in hvaležnost šolski otroci, ki so v to svrhu sami okrasili šolske sobe ter s čestitkami in cvetjem dali izraza svojim čustvom. S svežim cvetjem je tudi bil bogato okrašen veliki oltar, na katerem je g. župnik v nedeljo daroval sv. mašo-zahvalnico. Na predvečer, v soboto večer, so pevci in pevke cerkvenega pevskega zbora in Prosvetnega društva pod vodstvom g. organista Šrebreta priredili g. župniku podoknico, ki so se je tudi udeležili člani odbora Prosvetnega društva in načelstva Posojilnice. Pri tej priliki je župan občine Okoško g. Franc Flor s prisrčnim nagovorom izročil g. župniku diplomno častnega občanstva, ki ga mu je podelil občinski odbor te občine na svoji seji 25. jan. t. l. v priznanje in zahvalo za vseobče njegove zasluge v prid župljanom. Občinski odbor občine Oplotnica pa je na svoji seji 1. t. m. soglasno sklenil, da izreče g. župniku zahvalo za javno delovanje v prid občini in njenim prebivalcem ter mu k 20letnemu jubileju mašništva, kakor tudi k 10letnemu jubileju delovanja v naši župniji iskreno čestita. Kar sta it dve občini sklenili in izjavili v imenu

prebivalstva, je bilo vsem župljanom govorenje iz srca. Naš g. župnik deluje navdušeno in požrtvovalno ne samo v cerkvi in šoli, mar več tudi v krščanski prosvetni organizaciji, v raznih gospodarskih organizacijah, v javnem življenju, v občinskem odboru in kot podnačelnik okrajnega cestnega odbora. Naj ga Bog ohrani še več desetletij ter blagoslovi njegovo delo!

Žetale. Na veseli gostiji Antona Kores in Ane Sirec v Vinarjah so svatje izlicitali svinjsko glavo za 101 Din. Na predlog sata mejaša Janeza Napasta so sklenili poslati izkupiček za misijone. Bog živi in blagoslavlja mladi par in vse darovalce in še posnemovalce!

Šmartno v Rožni dolini. Dne 2. februarja je obhajal g. Blaž Tratnik, posestnik, trgovec in gostilničar, 60letnico svojega rojstva. Častitamo in želimo: Še na mnoga leta!

Braslovče. Na Svečnico se je poročila Frančiška Plaskan z veleposestnikom in lesnim trgovcem iz Rečice ob Savinji. Bila je zvesta članica Marijine družbe. Obilno sreče! — Dne 7. februarja je umrl triletni sinček gospoda nadučitelja Levšina za davico. — V pondeljek se je vršil občni zbor Kmetijske prodajne zadruge. Čeravno je bilo preteklo leto manj prometa, pa vseeno izkazuje nekaj tisoč dinarjev dobička. Želeti je, da bi se je člani še bolj posluževali in kupovali vse potrebščine pri njej kot do sedaj!

Makole. V Makolah pri Poljčanah sta umrla vzgledna zakonca Štefan in Marija Švagan v lepi starosti nad 770 let. Oče je bil čevljar ter posestnik, ki je dobro vzgojil svoje tri žalujče sine.

Vojnik. Predragi »Slovenski Gospodar«! Kr. poštna uprava je dala pri nas prepleskati vse poštne nabiralnike. In sedaj se mi zdi, da mi tak rdeče pobarvan nabiralnik kar kliče: vrzi notri pismo! Pri tem se spomnil, da ti rad izveš novice, da jih potem drugim poveš. Napisal sem pismo in smuk z njim v rdeč poštni nabiralnik. Sedaj čitaj! — Naši korajžni fantje in dekleta so sklenili, da bodo napravili prvo nedeljo v postu najlepšo in najzanimivejšo igro: Pasijon. Pri igri nastopa nad 50 oseb. Na to igro bi že danes vabil vse mlade in stare Vojničane, pa tudi sosede iz drugih far! — V naši ljudski šoli se vrši v teh mesecih kmetijski tečaj za gospodarje, gospodinje in odrastlo mladino. Predavanja se vrše vsako nedeljo po rani maši. Želeti bi bilo, da se tečaja udeleži vsak, kdor se peča s kmetijstvom. Kaj pomaga »jamrati« o slabih časih, pa pri tem omalovaževati vsak dober svet in pouk. — Naj povem še to, da se vrši pri nas gospodinjski tečaj, katerega se tudi udeležuje precej deklet iz bližnje Nove cerkve. Kaj pa naša dekleta? Pa ne da bi znala že preveč!

Šmarje pri Jelšah. V soboto se je podala k Bogu na večni počitek od nas vseh spoštovana Ana, žena Jurja Vreže, s katerim je celih 41 let živela v srečnem zakonu. Vseskozi skrbna in dobra gospodinja je bila predvsem bogoljubna krščanska mati. Prvega sina Albina odločila za duhovski stan, pa ga je Bog v najlepši mladosti k sebi poklical; starejši sin je razumen kmetovalec, drugi se je posvetil finančni službi v Mariboru in najmlajši z vne mo deluje kot učitelj v Šošanju; starejša hči je pa zvesta gospodinja in srečno poročena so dve v Ššmarju in ena v Mariboru. »Slovenski Gospodar« je v njeni hiši vselej zavzemal odlično mesto in so se rade čitale in izposojevale dobre knjige. Veliko moliti, pridno delati in veselo prepevati, je bila navada v Jurjevi hiši. Ni se potem čuditi, da se je v pošt

deljek dne 9. februarja na zadnji pot dobre žene in blage matere zbralo toliko prijateljev in znancev od blizu in daleč in da so tako iskreno molili za njeni večni mir in pokoj! Bog jim vsem povrni požrtvovalnost v hudi zimi!

Cerovec pri Rogiški Slatini. Težkim srcem naznanjamo cenj. čitateljem »Slov. Gospodarja« žalostno vest, da nas je za vedno zapustila od kapi zadeta naša vaška mati dne 30. m. m. velikoposestnica in gostilničarka gospa Antonija Stojnšek (po domače Frštajnska mama) v starosti 65 let. Vdova že 24 let, bila je vedno vzorna žena in gospodinja in blaga mati. Blaga mati pa ni bila samo svojim otrokom, ampak revežem in vsem tistim, ki so se v raznih potrebah k njej zatekali. Njena roka je bila zelo radodarna, beseda pa tečajljiva. Najboljši dokaz temu služi naziv »mama«, saj so jo vsi vaščani iz naše in celo iz sosednih vasi, bodisi stari ali mladi, klicali samo za mamó. Odkar je bila vdova, je tudi imela bridke ure, ker so ji v teku zadnjih 6 let umrli njeni štirje odrasli otroci in tako tudi med njimi njena nad vse ljubljena hčerka Amalija, katero ji je njen soprog zapustil kot šest tednov starega otroka. Mati je za to ljubljeno hčerko tako žalovala, da se je bilo bati, da bo od žalosti umrla in so jo morali njeni domači odpeljati iz doma v sosedno vas, da ni njeno oko videlo pogreba nad vse ljubljene hčerke. Počivaj v miru, draga naša mama! Ker se nam tukaj bila vedno dobra mati, te prosimo, da tudi tam gori prosiš za nas med angelskimi zbori!

Tekačevo pri Rogiški Slatini. Tudi mi gremo z novim letom naprej. Tu, v tej mali vasi nas je šest gospodarjev naročenih na naš stanovski list »Slovenski Gospodar«. — Prav mehka zima vlada letos. Skoro bi želeli bolj ostre, ker se bojimo, da bi ne bilo to prav ozimino. — V gozdu nad vasjo prebiva zvito-repka. Večkrat se oglasi ta nepoklicani gost v vasi. Enemu kmetu je uprav pred prazniki populila mastnega petelinčka. Zato prosimo merodajno osebnost, da malo zredči to škodljivo zalego.

Buče. Dne 25. januarja je umrla Marija Bizjak, najstarejša oseba v celi župniji. Dosegla je visoko starost 95 let. Bila je do zadnjega čila, čitala je brez naočnikov, delala še zadnje jesen na polju in zapela tudi kako pesem. Naj v miru počiva! Njenemu 70letnemu sinu Antonu, posestniku na domu in zvestemu naročniku »Slovenskega Gospodarja«, ki že dalje časa boleha, želimo zopetnega zdravja, da bi še več let živel brez skrbi na svojem posestvu, kajti tudi on spada med one srečne družine, ki bodo oproščene vseh davkov. Imela sta z ženo Mico 15 otrok, od katerih še živi 12 in sicer 9 fantov in 3 hčere. Vsa čast taki materi, ki je pri tolikem številu otrok in pri 67 letih skoro še mladeniško krepka in zdrava!

Dobje pri Planini. V Dobju bo od 22. februarja do 1. marca t. l. sveti misijon pod vodstvom čč. gg. lazaristov iz Celja.

Sv. Rupert nad Laškim. Preveč tihi smo skoro postali v novem letu: vse nas tlači, pritiskajo nas davki, še večja skrb, odkod dobiti denar, ko nimamo kaj prodati; če pa kaj ponujamo, nima nobene vrednosti. Samo snega pa bi lahko in poceni veliko oddali, imamo ga namreč velike zaloge; še stari ni skopnel, že je prišel v petek dne 6. februarja novi in pada vedno dalje, in burja brije sem od Kalobja, da smo kakor v planinah. Vendar pa smo še precej korajžni: 11 parov zakonskih kandidatov in kandidatinj je bilo eno nedeljo oklicanih, zavrtimo se tudi nekoliko, četudi pijemo ob letošnji suši zelo skromno pijačico; pa ugnati se le ne damo. Še smrt ni pozabila

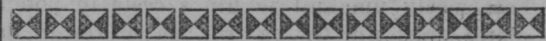
na nas: dne 4. februarja smo imeli kar tri mrličke: umrl je 76letni prevžitkar Janez Deželak v Trobendolu, po domače stari Mihel; preminul je 83letni Martin Zorko v Glažuti, in pridružil se je tema starčkoma še otročiček Matilda Lapornik iz Malebreze; naj počivajo v miru! — Pred uzmoviči in sleparji smo v teh bregih in senčnih koteh še precej varni, pa čisto iz vidika nas tudi taki »junaki« niso še pustili. Kaj se je pred kratkim zgodilo v Trobendolu? Pride na večer v neko hišo, kjer se je mlada nevesta pripravljala na poroko, neznan človek, se izda za mašinista z dobro službo in bodočega dediča celega milijona kron po stari teti tam nekje v Loki pri Zidanem mostu. Začne pregovarjati mlado nevesto in se smukati okoli nje, češ, naj njega vzame. Priprosti ljudje so se dali pregovoriti, lepo so pogostili imenitnega snubača ter polni dobrih namn šli počivat. Ko pa hočejo drugo jutro bogatemu tujcu pripraviti dober zajutrek, zapazijo, da je tiček ponoči izginil, z njim pa tudi denar in razne dobre reči! Nekateri ljudje pa znajo!

Luče v Savinjski dolini. Žalostno so odmevali glasovi naših zvonov po tukajšnjih hri-bih, ko smo izročevali materi zemlji trupli dvoje mladih bitij. Dne 30. januarja smo pokopali pridnega mladeniča Jakoba Rose, kateremu je zahrbtna jétika pretrgala nit življenja v starosti 28 let. Akoravno si je na vso moč prizadeval pridobiti si ljubo zdravje in iskal pomoči pri raznih zdravnikih, je moral zapustiti to dolino solz in se podati v večnost. Dragi Jakob, počivaj v miru in naj ti bo lahka zemlja domača! — Komaj so utihnili zvonovi za rajnim Jakobom, že so se zopet oglašili v turbni žalostinki in naznanjali, da nas je za vedno zapustila v najlepših letih svoje-ga življenja splošno priljubljena Francka Strmčnik, po domače Podnjivka. Kratka a zelo mučna je bila njena bolezen. Iskala je zdravnške pomoči doma in šla naposled v bolnico v Celje v najboljši nadi, da se kmalu zdrava vrne na svoj ljubi dom. A njeno upanje se žal ni uresničilo. Po 19dnevnem bivanju v bolnici je dne 31. januarja previdena s sv. zakramenti izdihnila svojo blago dušo. Kako je bila pokojna Francka priljubljena in spoštovana, smo videli že v nedeljo, ko se je zbirala številna množica ljudstva pri Savinjskem mostu, ko so njeno truplo pripeljali iz Celja v Luče. Še bolj pa so pokazali svojo ljubezen do rajne na Svečnico ob njenem pogrebu, ko se je zbrala skoro vsa župnija, da ji izkaže zadnjo čast. Solze so igrale vsem v očeh, ko ji je vlč. g. župnik J. Mikolič ob odprtem grobu govoril poslovilne besede in ko ji je tukajšnji pevski zbor zapel ganljivo žalostinko. — Draga Francka! Težka je bila tvoja bolezen, grenko slovo od tvojih dragih, a trdno upamo, da se že veseliš tam, kjer ni več solz in ne več trpljenja; saj bila si vedno pridna, poštena in ponižna mladenka.

Špitalič pri Konjicah. Na Svečnico dne 2. februarja smo v Špitaliču ustanovili živinorejsko selekcijsko društvo za občine Tolstivrh, Bezovica, Žiče in Loče. Zbralo se je od blizu in ker jih je v bližini le malo, največ od daleč okoli 100. Znano nam je bilo, da nameravata blatno in sneženo pot do nas premeriti gg. banski inšpektor Zidanšek in Zupanc. Že prejšnji dan sta v Ločah in Žičah obiskovala naše skromne kmečke domove, si ogledala živino in dajala nasvete. — Pri občnem zboru živinorejskega odseka nam je tajnik gospod šolski upravitelj Brč v poročilu dokazal dosedajne uspehe štiriletnega delovanja odseka, ki je bil mogoč le na podlagi

skupnega požrtvovalnega dela, posebno odbo-rov. Poročilo blagajnika Turka ni bilo obsežno in bahato, ker odsekov namen ni bil nabirati kapital, ampak ustvarjati s pomočjo istega dobrine, ki so se nanašale na govedo-svinje- in kokošjerejo, izboljšanje hlevov, u-metna gnojila, zgradbo gnojišč i. dr. Odsekov mlečni kontrolor in vodja rodovnika g. Tone Zidanšek je obrazložil uspehe mlečne kontrole za leto 1930. Najvišja mlečnost je bila 4240 litrov, najnižja pa 908 litrov. Povprečna mlečnost pri 50 rodovniških kontroliranih krava-h je 2338½ litrov. Rodovniških krav brez kontrole je še 31. Najboljša krava mlekarica je uživala poleg sena in slame tudi kuhano žito, druge boljše kot dodatek nekaj pese, otrobov ali pomije, največ srednjih in slabjših molznic pa se je moralo zadovoljiti z rezanico in koruznico in po vrhu še opraviti vsa vprežna dela. Konjev in volov v tem goratem kraju skoro nimamo več. Mladi zarod se pa že dobro počuti. Dajamo dalj časa mleko in dobro seno, ima priliko gibanja, v hlevu je snaga in sveži zrak. Živalice so rastne, ravnih nog in hrbtov, izginjajo plečne upadlosti, veliki trebuhu in dolga dlaka. Živahne, gibčne in veselega obnašanja so te živalce. Za plemenjenje sta na razpolago dva bika importiranca z dobrimi oblikami in dokazi pokolenja, istotako dva merjasca. Štajerski petelini in kokoši se pa šopirijo že skoro na vsakem dvorišču. Naše živine glas že sega v deveto vas. To se je dosedaj doseglo pod imenom živinorejskega odseka. — Razmere nas pa silijo k ustanovitvi živinorejskega selekcijskega društva, kateremu je v zakonu za pospeševanje živinoreje priznana enaka pravica in ugodnosti kot zadrugam. Za ustanovitev take zadruga še nismo popolno dozoreli.

Naš stari znanec in že sivi g. Zupanc nam je prečital nova pravila, katera smo odobrili in sprejeli soglasno. Izvolili smo si upravni, selekcijski, nadzorstveni odbor in razsodišče, torej veliki aparat, kateremu bo treba mnogo božje masti, to je dela in potrpežljivosti. — G. banski inšpektor Zidanšek nam je v poljudnem predavanju govoril o važnih nalogah kmetijstva, da si s samopomočjo in v skupnosti omili težki položaj. V tem pravcu nas je bodril tudi gospod Zupanc, ki je povdaril, da je prvi uspeh zaupanje v lastno moč mnogih malih kmetov. — Po skoro triurnem trajanju tega zborovanja je gospod načelnik Karl Zidanšek, ki je zopet načelnik novega društva, zaključil lepo prireditev.



„Slov. Gospodar“ stane:

a) v Jugoslaviji:

Celoletno 32 Din.

Polletno 16 Din.

Četrtno 9 Din.

b) v inozemstvu:

Celoletno 64 Din.

Polletno 32 Din.

Četrtno 18 Din.



Ali že imate povesti »A njega ni...« ter »Kraljica Estert«. Obe sta krasni. Dobita se v Cirilovih knjigarnah v Mariboru za ceno 15 Din 1 komad.

Limbuš pri Mariboru. Dne 4. t. m. smo popsemili na njegovi zadnji poti moža, ki je vsled težke bolezni in nepopisnih bolečin zatisnil svoje trudne oči. Imel je raka na vratu. Zdravniška veda je storila vse, da bi ga rešila prezgodnje smrti, a rak je — rak. Zaspal je po nepopisnem trpljenju. Koliko je z njim trpela v bolezni njegova žena in ostali, to ve le Bog. Končano je. Božja volja se je spolnila. Sedaj je rešen vseh bolečin in trpljenja in z njim vsi ostali žalujoči. Po svojih mladih letih se je posvetil službi kot železničar, kjer je služil celih 40 let. S svojo ljubo družico, sedaj vdovo Marijo, si je ustanovil na Hrastju v občini Vrhovdol pri Limbušu svoj lastni domek, katerega je z vso vneto negoval. Pokojni Anton Pečar je bil rojak fare Sv. Martina pri Vurbergu. Dosegel je starost 67 let. Rodili so se mu trije otroci, dve hčerki in sin. Smrt ga jim je odvzela, dasi bi ga kot ljubega ateka in dedeca radi še dolgo imeli v svoji ljubi družinski sredi. Pogreb je bil veličasten. Že dolgo Limbuš takega pogreba videl ni. Saj ga je pa tudi zaslužil. Bil je podpornik bodisi kot član ali drugače raznim društvom, katera je srčno ljubil in jih po svojih skromnih razmerah tudi podpiral. Pevsko društvo »Planinca« iz Pekar mu je zapelo v slovo pred hišo in na grobu dve prav v srce segajoči in pretresujoči nagrobnici, kateri so ob spominu na rajnega marsikomu izvabile solze v oči. Počivaj v miru po tolikem trpljenju v življenju, zlasti pa v bolezni in večna luč naj ti svetil!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Dne 6. in 7. t. m. nas je obiskal sneg s hudim metezem. Severni veter je imel s snegom grozovito moč. Zlasti ob Boču naše župnije. Sicer se je zgodilo, da nekateri kmetje in kočarji ob Boču si niso upali zvečer k počitku. Tako so prebedeli celo noč, ker so bili v obupni nadi, da jim zdaj in zdaj grozni veter prevrne zavetišče. K sreči pa se ni nič posebnega zgodilo, razen da je bila radi preslabe poti v nedeljo dne 8. t. m. zjutraj pri prvem sv. opravilu cerkev izredno slabo zasedena. — Novoporočenih parov imamo letos pri nas izredno malo število, kakor pač ta čas ni bila pri nas nava. — Naši kmetje globoko pozdravljajo zakon, s katerim so rodbine, ki imajo 9 otrok razrešene vseh davkov. Trda pa jim je misel o kuluku.

Sv. Urban pri Ptuj. Dne 1. februarja so se obhajale v hiši cerkvenega ključarja Franca Belec, posestnika v Vintaroveh, zelo na tihem v domačem krogu svoje družine kar tri slavnosti in sicer: posvetitev družine presv. Srcu, gospodar je obhajal 64. god svojega rojstva in 40letnica poroke z njegovo dobro in marljivo ženo Alojzijo, rojeno Potrč, s katero gospodari že toliko let na precej obširnem posestvu. Pri tej priliki je domači gospod župnik Razbornik v lepih in zbranih besedah razložil pomen vseh treh slavnosti, pomen posvetitve, go dovanja in 40letnice poroke, za kar mu gre najlepša zahvala. Vsi navzoči želimo, da bi oba slavljena doživela še tudi 50letnico svoje poroke!



Z dežja pod kap. Gospa (govori pri mizi z gospodom, čigar imena ni razumela dobro, ko se ji je predstavil): »V nedeljo sem gledala v Jesenovem neko žaloigro, a zagotavljam vas, da se še

nikoli nisem tako dolgočasila. Kakšna neslanost! Niti ene misli, niti enega gladkega stiha. — Gospod: »E, pač, gospod, to je delo, ki sem ga spisal v mladosti.« — Gospa: »Saj ta žaloigra je končno resno in vestno delo. Samo da bi bili igralci bolje igrali, pa bi delo napravilo drugačen vtis. Le pomislite, tista junakinja, vojvodinja ali kaj...« — Gospod: »Kaj hočete, ne smete soditi prestrogo! Moja uboga žena je dobra gospodinja, odra pa človek ne dobi v oblast naenkrat.« — Gospa: »Ne, nasprotno! Vaša gospa je precej dobro igrala. Ima lepo postavo in zvonek glas. A mislila sem onega princa, ki je v tretjem dejanju zgrabil za meč kot prime kuhar za ročaj od ponve.« — Gospod: »Saj imate čisto prav! Toda človek, ki sedi vedno pri pisalni mizi, se vendar ne more izkazati že pri prvi izkušnji umetnika, zlasti če mora stopiti na oder nepričakovano in nepripravljen, kot sem moral jaz.«

Majčnik je imel precej nerodnega hlapca. Naročil mu je, naj prebarva vrata in pripomnil, da je barve malo. Čez hip je šel Majčnik pogledat za nezanesljivim hlapcem ter ga našel, kako je z neznansko brzino barval. — »Čemu tako hitiš, saj se ne mudi«, ga ogovori. — »Pa se mudi«, je odvrnil hlapec. »ali ne vidite, kako malo barve imam. Hiteti moram, da bom prej izgotovil, nego mi barve zmanjka.«

Pri odvetniku. Advokat: »Dobro, jaz vas bom zagovarjal pred sodiščem radi kraje. Toda vi morete meni vse po pravici povedati, kako je bilo.« — Tat: »Vse vam rad povem, le tega ne, kam sem denar zakopal.«

Kandidatura za poslanca. A: »Veš, kaj bi jaz najraje?« — B: »Kaj?« — »Najraje bi na smrtni postelji bil kandidat za poslanca.« — B: »Zakaj pa to?« — »Tedaj bi mi vse nasprotnne škrinjice dobro vest izpraševale in bi se potem lahko čisto spovedal in dobro na smrt pripravil.«

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Lisičje, dihurjeve, kunine, zajčje, bele podlase in druge zimske kože od divjačine kupuje po najvišjih cenah I. Ratej, trgovec v Slov. Bistrici.

Lepi fotografije za legitimacije takoj in poceni. Foto-atelje »Eli«, Maribor, Aleksandrova cesta 1, pri frančiškanski cerkvi. 117

Kuharico sprejemem na posestvo. Ponudbe s spričevali na posredovalnico Rudolf, hotel »Beli vol«, Celje. 280

Proda se lepo in rodovitno posestvo 14 do 15 oralov v lepi solnčni legi. Andrej Pihler, posestnik, Selce, Sv. Rupert v Slov. gor. 279

Lepa vila, 4 sobe, vrt pripraven za vrtnarja, Din 145.000.

Gostilna vedno dobro idoča, Din 380.000 proda Posredovalnica Rapid, Maribor, Gosposka ulica 28. 282

Vzorna kmetija z vrsti, sadonosnikom, njivami, travniki, gozdi takoj za prodati v Spuhlji h. št. 34. Več se izve pri lastniku Mihaelu Brenčič, posestnik v Ptuj, Ormožka cesta št. 3. 278

Posestvo na prodaj: 50 minut od verkve, 20 minut od avtopostaje v lepem kraju, solnčna lega, za vinograd. Cena 13.000 Din. Nova cerkev, Homec 21, Osetič Leopold. 277

Mlinarski vajenec, močan in pošten, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Zvonko Mešiček, umetni mlin, Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 269

Kroješki šivalni stroj se poceni proda. Spodnje-Radvanjska cesta 41, Novavas pri Mariboru. 273

Proda se malo posestvo okoli pet oralov L. Munda, krojač, Savci 42, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. 255

Birmanka, kateri je bila za botro Bračko Antonija, naj se zglati pri nas. 254

Za falski brod se sprejme priden, izučen in trezen brodar. Vstop takoj. Prednost imajo osebe, ki zamorejo nuditi varščino in ki so izučeni tesarji. Ponudbe je nasloviti na go. Ino Orosel, Maribor, Aleksandrova 20. 257

Majer s 4 delavnimi močmi se sprejme, lahko redi svojo živino. Jarenina 39. 256

Zakonska brez otrok iščeta službo v bližini Maribora. Ojnik Jožef, Sovjak 13, Sv. Jurij ob Ščavnici. 252

Iščejo se oglarji, katerim se da brezplačno les za izdelavo ogla. Več se izve v gostilni Ogrinc, Kamnica pri Mariboru. 253

Viničar s 4—5 delavskimi močmi se sprejme. Ida Švarc, Košaki 124, p. Maribor. 265

Tamburice prodamo: 9 inštrumentov (2 bisernici) za celi zbor. Zelo lep glas in dobro ohranjene. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Šmartnem na Pohorju, p. Slov. Bistrica. 261

Proda se gozd, njiva, zraven državne ceste v bližini Frama. Naslov v upravi lista. 260

Pomaranče in limone italijanskega in španskega izvora, in zelenjave, vedno sveže prvovrstno blago nudi Celestina Glavnik, Ljubljana, Pogačarjev trg 1. 265

Kdor želi prodati ali kupiti gostilno, mesarijo, trgovino, malo ali veliko posestvo. Naslov: Grošl Josip, Slivnica pri Mariboru. 274

Par konjev, zanesljivih, za poljsko delo, kupi: župnišče Sv. Peter pri Mariboru. 242

Razglas. Dne 24. 2. 1931 ob 9. uri se vrši na licu mesta v Slivniškem Pohorju št. 26 licitacijska oddaja v najem, oziroma v zakup nepremičnine nedl. otrok Hojnik, oziroma Predan vl. št. 20 k. o. Slivniško Pohorje in sicer: stanovanjske hiše, gospodarkega poslopja, žage, njiv, travnikov in pašnikov razun gozdov za dobo treh let. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 ob uradnih urah. — Okrajno sodišče v Mariboru, odd. VI., dne 1. 2. 1931. — P VI 305-24-76. 278

Oklic! Ne nasedajte za obnovo vaših dobrih vinskih in sadnih leg pri nabavi sadežev raznim nepoklicnim vsiljivcem špekulantom, ampak zahtevajte brezplačno ponudbe in cenik od poklicnega in znanega veččaka, kateri vas postreže v slučaju potrebe z odgovornostjo in pod garancijo z zdravimi sadeži, posebno pa z dobrimi selekcioniranimi trtami za Dravsko banovino najprikladnejših sortah, po zmerni ceni in to dosežete pri: drevesnici-trtnici J. Gradišnik, Šmarjeta, p. Celje. 102

Prosvetna (izobraževalna) društva

naj nabavijo knjigo o Koroški
„Gremo v Korotan“
 ki jo je založila **SLOMŠKOVA DRUŽBA**. Po 1 izvod knjige bo poslala Slomškova družba vsem onim društvom, ki imajo knjižnico. 267

Kje kupiš najboljše in najceneje podplate in zgornjo usnje — samo pri vsestransko znani tvrdki

JOSIP PIRICH

Ptuj, Hrvatski trg 2 — Sv. Lenart v Sl. gor.

ker ta sama izdeluje vse usnje in je tudi zopet znižala cene vseh svojih izdelkov. — Tamkaj se vzamejo svinjske, kakor tudi vse druge vrste kož v delo. 275

Advokat

Dr. Visenjak Alojz v Ptuj

je preselil svojo pisarno iz Vošnjakove ulice v **Panonsko ulico št. 13**

v hišo tvrdke Matzun Jakob poleg trgovine Sonnenschein in gostilne »Beli križ«. 271

ZAHVALA.

Za globoko sočustvovanje ob smrti mojega ljubljenega brata

Matije Peclarja

župana, gostilničarja, posestnika itd.

izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem priskreno zahvalo, ker so ga spremlili v ogromnem številu na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujem gospodu vladnemu svetniku in sreskemu načelniku dr. Ipavcu, ki se je osebno udeležil pogreba.

Najprisrčnejša hvala mnogi preč. duhovščini od blizu in daleč, posebno pa preč. g. kanoniku in dekanu Čížeku za poslovilne ter ganljive besede ob odprtem grobu.

Hvala tudi vsem ostalim mnogim govornikom, vsemu učiteljstvu in občinskim odbornikom župnije Sv. Jakob v Slov. gor za polnoštevilno udeležbo.

Najlepša hvala tudi domačemu pevskeemu zboru, otrokom šentjakobske šole in pevskeemu društvu »Luna« iz Maribora za lepe žalostinke.

Hvala vsem za mnoge vence, katere so darovali.

Sv. Jakob v Slovenskih goricah, dne 3. februarja 1931. 259

Dominik Peclar

žalujoči brat in ostali sorodniki.

Šivalni stroji

znamke

Rast & Gasser

na 24 mesečne obroke

KOLESA

Puch & Styria

na 10 mesečne obroke

PUCH motorna kolesa

na 12 mesečne obroke

kakor tudi dobre stare šivalne stroje od Din 500— in rabljena kolesa od Din 800— naprej, pri

Alojz Ussar

trgovina s šivalnimi stroji, kolesi in motorji 168

Maribor

Gosposka ulica 20

Gozdni čuvaj z dobrimi spričevali in priporočili, oženjen, ne nad 45 let, se sprejme z deputatom. Nemško pisane ponudbe na oskrbništvu Slivnica pri Mariboru. 248

Sodar, pošten, priden, trezen, vesten in zanesljiv, ki se razume tudi v kleti, dobi službo. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe je poslati na Eric Zemljich v Ljutomeru. 263

Za krape!

Najfinejšo banatsko moko, lepo krušno moko po Din 1.75, 2, 2.25, 2.50, vedno svežo žgano kavo ¼ kg po Din 11, 12, 14, 15, 18, lep riž po Din 4.50, 5, 6 in 7, lepo suho ajdovo kašo, sveže zamlete dišave, poper, cimret, najfinejše vrste čaja, odprto in v paketih. kakor tudi vsakovrstno špecerijsko blago po najnižji ceni priporoča 268

Weis Josip

prej Hartinger

Aleksandrova cesta 29

Točna in prijazna postrežbal

RADIO

Vam pove vsak dan čas, vreme in novice, predava na Vašem domu o Vas in Vašem delu, prinaša v Vašo sobo petje in godbo!

Nabavite si zato

Radioaparati!

Naši aparati so izborni in zelo poceni. — Oglejte si jih v naši trgovini in zahtevajte ponudbe!

RADIO LJUBLJANA

podružnica

1499

MARIBOR

Aleksandrova cesta 44.

Pripravite se!

Z 15. februarjem t. l. se prične celotna razprodaja manufakturnega blaga po

lastni nabavni ceni

zaradi povečanja trgovskih prostorov. — Velika izbira štof, vzorcev, parhentov za obleke in perilo, štrikance, zimska trikotaža, volnene majce, ženske in moške, svileni robci, koce, odeje, pleti, baržuni za obleke in plašče, vsega v veliki izbiri, dokler traja zaloga — v trgovini

Valentin Dreo, Sv. Trojica v Slov. goricah



Prava metoda

da ostanete večaj mladi, lepi in sveži, je redna nega kože in las s pomočjo medicinsko neoporečenih sredstev, kot so to že čez 34 let preizkušeni Fellerjevi Elza-proizvodi:

Fellerjeva kavkaška pomada za zaščito lica in kože »Elza-krema«, odstranjuje s kože nadležne nedostatke ter jo stalno ohrani gladko, čisto in mlado. Vedno je zanesljiva proti gubam, izpuščajem, mozoljem, solnčnim pegam itd. Lonček 12 Din.

Fellerjeva Elza pomada za rast las, zaprečuje prhljaj, izpadanje las in prezgodnjo osivelost, pospešuje rast las in ozdrjuje lase vedno voljne in mehke. Lonček 12 Din. — S pošto 2 lončka ene ali po 1 lonček od vsake Elza pomade 40 Din, če se pošlje denar naprej, brez vseh daljnjih stroškov, sicer pa s povzetjem 50 Din.

Fellerjeva Elza mila lepote in zdravja (lilijino mlečno milo, lilijine kreme milo, rumenjakovo, glicerino, boraksovo in katranovo milo ter milo za britje) 5 kosov v poljubni izbiri 52 Din če se denar naprej pošlje, sicer s povzetjem 62 Din.

Način nege s Fellerjevimi Elza proizvodi je dozda še vsakemu koristil.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi vam! Že pri prvem poskusu se ne boste kesali! Naročite pri lekarnarju: **Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.** Savska ban.

FRAN STRUPI, CELJE

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevezma vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno!

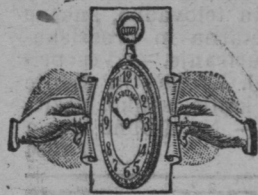
Na debelo!

Po dobri kakovosti po lepi obliki in po zelo nizki ceni

se poznajo

Suttnerjeve

ure



iz lastne tovarne ur v Švici, žepne ure od 44 Din naprej, ure-zapestnice od 98 Din naprej, budilniki od 49 Din. Najbogatejša izbira najboljših ur, zlatnine in srebrnine vseh cen, v novem velikem ilustriranem letnem ceniku, ki ga dobite brezplačno od tovarniške hiše ur

H. Suttner, Ljubljana št. 992.

Urad za pospeševanje obrti pri banski upravi v Ljubljani priredi v Mariboru prikojevalni tečaj za krojače in šivilje, katerega bode podučeval državni strokovni učitelj Knafel Alojz iz Ljubljane. Prijaviti se je pri zadrugi krojačev v Mariboru. 266

Učenca, ki ima veselje do slikarskega dela, sprejemem po dogovoru. Jakob Cerovšek, slikar, Šmarje pri Jelšah. 264

Sprejme se takoj sodarski učenec z oskrbo v hiši. Mirko Lipold, Mozirje št. 58. 243

P R E D I V O

Vam za 10 Din 1 kg predečam v vrvi in štran-ge. — Vrvarna Anton Šinkar, Celje, Gosposka ulica 3. — Zaloga kocev, plah, žime, gurt in špage. 208 258

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujem tem počom

LJUDSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

za takoj izplačano podporo po mojem očetu **Francu Lenc** in priporočam to prekoročno društvo vsakomur najbolje.

Bresternica, dne 4. svečana 1931.

Anton Lenc, sin.

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tupalam katerega izmed naslednjih znakov bližajoče se živčne oslabelosti?

**Hito razburjenje, nerazpokoženje drgetanje udov, nemirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnoba, ne-
spečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih telesnih delov, plašljivost, prevelika razdražljivost spričo ugovarjanja, ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trzane očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost, odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvrtnost.** Ako se pojavi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj **so Vaši živci resno oslabiljeni in potrebujejo okrepila.**

Ne pustite tega vendar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabe-
lost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

zastonj in poštine prosto enostaven način **odkrijem**

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotrajno izboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese obenem tudi izboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsem prerodil. **To dokazujejo tudi zmenja zdravnikov.** Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolnoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si **spravite ta oglas!**

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Mihaelkirchplatz No 13. Abt. 324

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Gramofone, šivalne stroje, otroške vozičke in kolesa popravljajo najboljše specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14, nasproti Narodnega doma. 1500

Cepljene trte, vkoreninjene divjake in sadna drevesca nudi v najnižji ceni in dobra kakovost: Alojz Grabar, posestnik in vrtnar, p. Juršinci pri Ptuj. 91

Trsnice in drevesnice Vinko Hrastnik, št. 117 pri Velenju, nudijo prav krasno cepljeno vinsko trsje kakor: beli burgundeč, laški rizling, silvanec itd., cepljeno na Rupestris št. 9 in na Riparijo Portalis. Za rast garantira 95%, za pristanost sorte 100%. Lastnik Vinko Hrastnik, absolvent vinarske in sadjarske šole. 6

Po zelo znižanih cenah

prodaja radi prezidave vse manufakturno blago, posebno pa sukno (štof) za moške obleke, tudi gotove v vsaki velikosti ter veliko izbiro volne in svile za neveste.

Anton Macun, Maribor, Gosposka ul. 10. 76

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

f. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Kava, dnevno sveže pražena

¼ kg od 13 Din do Din 27. — Čaj nove žetve svetovnih znamk v veliki izbiri in ceni je že prispel. — Zaloga celokupnega vedno svežega specerijskega blaga direktnih virov po dnevnih cenah. 1301



ZANDERLE

Ekspozitna hiša „LUNA“ last. A. Pristernik
Aleksandrova 19 MARIBOR Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavic, otroških, ženskih in moških srajc, spodnjih hlač. Pletenin: majc, puloverov, telovnikov, lastni izdelki. Čevlje za dom in telovadbo, snežne čevlje, dežnike, igrače. — Lastna pletarna in predtiskarija, tudi se prevzame entlanje in ažuriranje. — Ves pribor za šivanje, kakor volna, svile itd. Krojači in šivilje dobe znaten popust. — Tudi gugalne konje, sanke, vozički za pupe po izredno nizkih cenah. — Na drobno in na debelo. 1334

Oglasujte v „Sl. Gospodarju!“

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri
Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85,000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.